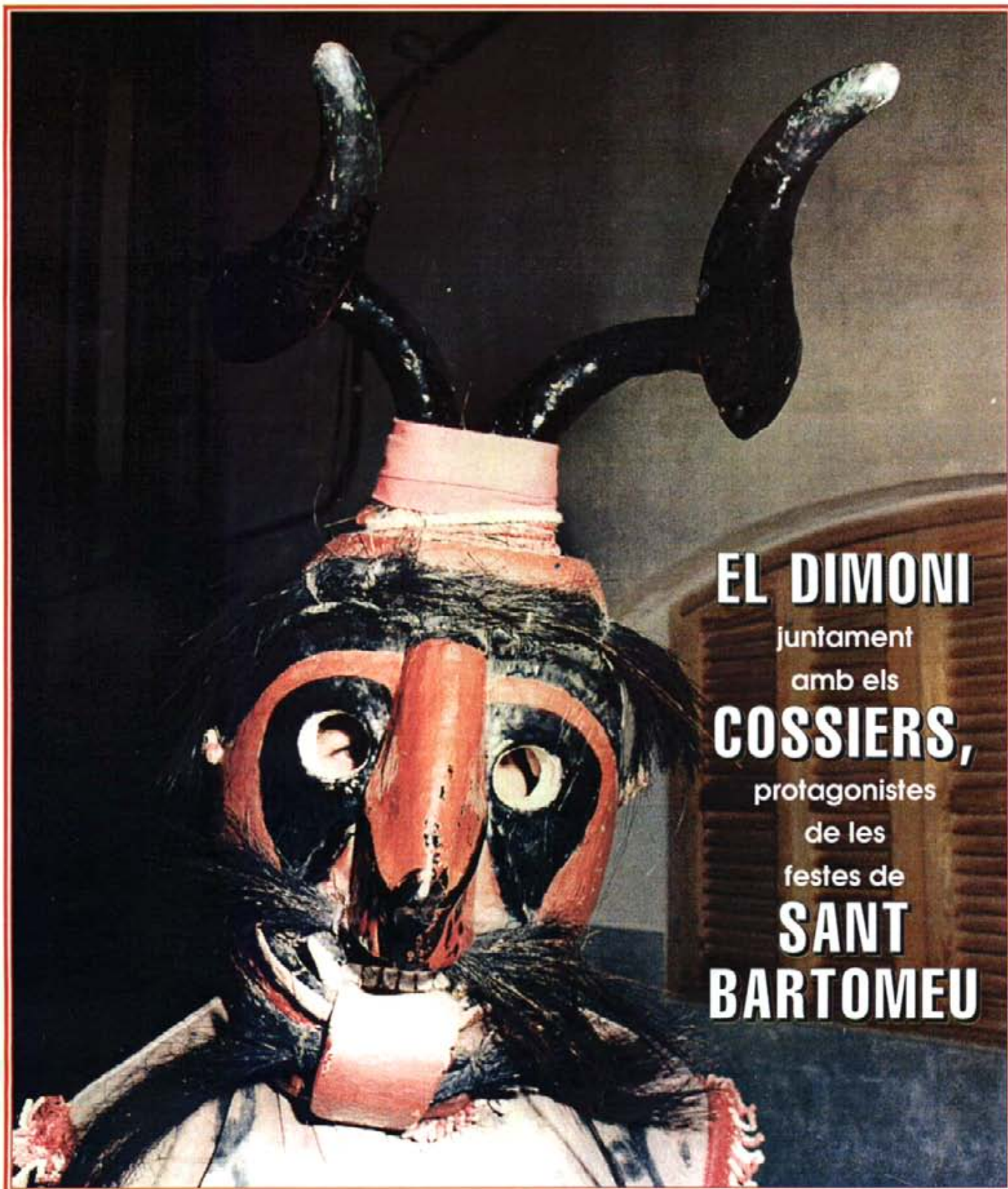

BONA PAU

PAU
CORONA

Nº. 546 - Any XLVI - MONTUÏRI - AGOST - 1998

EL DIMONI
juntament
amb els
COSSIERS,
protagonistes
de les
festes de
SANT
BARTOMEU

Malgrat que se sentin moltes queixes per les obres del carrer Major, una vegada començat l'empedrat sembla que romandrà ben acabat

La realitat social de la joventut montuïrera, maltractada

Va causar sorpresa i fou motiu de severes crítiques la publicació a dos mitjans de comunicació de Ciutat dels resultats d'un estudi sobre la realitat social de la joventut montuïrera d'entre 14 i 25 anys, elaborat per un equip de sociòlegs.

Tant segons els dirigents polítics com pel que s'expressen els mateixos interessants, no sols no és real sinó que perjudica seriosament la visió del comportament dels joves de la vila. Això féu que el batle redactàs l'escrit que publicam a la pàgina 5 a fi d'aclarir malentesos.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles
Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume
Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Gaspar Socias Mora, Antoni Mateu Socias, Onofre Torres Ramis, Melcior Nicolau Jaume, Antoni Mesquida Llinàs, Joan A. Payeras Ramonell, Joan Barceló Cerdà, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata i Felip Munar.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93
Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor
Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

ES GRAONS

Gratificant

És d'alabar que els nostres governants montuïrers hagin disposat que les berbenes de Sant Bartomeu sien gratis. Com també és lògic que tots els actes organitzats per l'Ajuntament amb dobles públics no hagin de repercutir a la butxaca del contribuent. D'altra banda suposava abonar-ho dues vegades.

Desgavell

Proliferen les queixes dels cans que sense control es passegen pel poble i per fora vila. Animals que no sols embruten en fer les seves necessitats sinó que abunden les mossegades amb el consegüent perill d'infeccions. Si es posassin les sancions que pertoca tal vegada s'aturaria aquest desgavell.

BREUS

No s'hauran de pagar impostos pel "Pla Mirall"

Segons manifestacions del batle, als veïns no se'ls aplicarà contribucions especials, tal com s'havia pensat en un principi, ja que s'ha rebut suficient ajuda econòmica del Govern Balear, del Consell Insular i comptar amb recursos propis procedents de les arques municipals.

Recorren els afectats d'expropiacions de la zona del Molinar

A fi d'evitar perjudicis als afectats per les expropiacions de la zona del Molinar, una dotzena d'aquests es reuniren a principis de juliol amb la Comissió d'Urbanisme, la qual acceptà les seves al·legacions i va decidir una nova planificació per tal de no lesionar els interessats.

Demanen 3 milions a Turisme

Per tal d'impulsar una promoció turística a Montuïri, particularment amb l'edició de fulletons informatius i confeccionar una guia turística, l'Ajuntament ha sol·licitat 3 milions a la Conselleria de Turisme en el transcurs d'una entrevista amb el Conseller del ram i els regidors de Cultura i Patrimoni i de Joventut i Esports.

Piscina municipal gratuïta

Segons un ban publicat pel batle i a fi de compensar les molèsties ocasionades per les obres al costat de la piscina, durant els tres mesos d'estiu –juliol, agost i setembre– serà gratuïta.

S'obrirà el Local Jove

Després de tres anys d'haver estat quasi tancat –sols s'utilitzava per qualche conferència o jocs d'esplai com escacs, ping-pong, dames...– ara es torna posar en marxa i allà s'hi ha instal·lat Ràdio Murta i l'Oficina d'Informació Juvenil.

Sol·licitud per aturar el Pla Territorial de la Mancomunitat

A la reunió del Pla de la Mancomunitat del passat 27 de juliol s'acordà sol·licitar la paralització del Pla Territorial del Pla de Mallorca, com també la suspensió de llicències d'obres en sòl rústic. I estudiar, per alta part, les queixes del veïns del servei de recollida de fems per l'empresa Ferrovià.

Les inclemències del Pla Mirall

Aquests mesos d'estiu haurem hagut de sofrir les inclemències pròpies d'una reforma. I no sols els mesos de calor, sinó que també i pel que s'intueix, aquesta modificació du traces d'allargar-se, de perllongar-se fins els mesos d'hivern i encara més. Perquè una millora com la que es duu a terme pels nostres carrers, per una part i per mor de les noves o reformades voravies i per altra, com en el carrer Major i després a plaça i posteriorment en el Pujol i Es Molinar, suposen molèsties, pols, dificultat en passar-hi. Tot això, tant per als vianants com per als vehicles, fa que haguem de sofrir moltes molèsties.

Ara bé, després d'una obra ve el benestar, encara que per molts d'indrets se sent gent que posa en dubte que hi sortiguem guanyant. S'espera que estèticament els carrers del poble oferesquin un aspecte molt millor —que ja és molt—, però, transitar-hi, serà sempre més fàcil i còmode? Això és el que es pregunta molta gent.

El Pla Mirall fou concebut per millorar estèticament la fesomia de Montuiri. I hem d'esperar que sia d'aquesta manera. Per altra part, però, convendria que la gent començàs a adonar-se que serà així i que el Montuiri de l'any 2000 i posteriors serà una altra cosa, un poble que oferirà una cara tal com correspon a una comunitat que desitja viure millor de cada dia. Anys enrera la gent va haver de sofrir molt i s'afanyava força per sobreviure. Havia de treballar hores i hores diàriament i aquesta era la principal preocupació.

Si ara posam els fonaments i adequam els nostres carrers per poder tenir un Montuiri on els veïnats en el futur gaudeixin de viure-hi, haurem aconseguit el que tothom ambiciona. Alerta, però, que no tots els aspectes sien tan positius com desitjam. Tant de bo que els presagis dels incrèduls es convertesquin en benaurança de la que tots en poguem gaudir!

O. Arbona

Dos dits de seny

Avorriment

El fàstic, el tedi, el cansament d'algunes coses, la repugnància d'altres... quan és freqüent en una persona s'ha de prendre en consideració i se li ha de donar la importància que té. Un fenomen que és exclusivament humà perquè és de suposar que els animals no s'avorreixen perquè l'avorriment suposa tenir una intel·ligència superior. La importància de l'avorriment la pot deduir un mateix quan considera la gran quantitat de persones joves que s'aferren a la beguda o a les drogues per tal de fugir d'aquest desinterès. Ho desitgen molt més que una altra activitat perquè per uns instants els deslliura del fàstic.

L'avorriment és conseqüència de la infelicitat. I s'hauria de vèncer d'una manera apropiada, individualment o col·lectivament. Per exemple, temps enrere, quan les dones es casaven, si no anaven a fora vila no sabien què havien de fer, soles a ca seva i allà s'avorrien. Avui, però, ja no és la mateixa cosa: han rebut una altra educació i el treball, en general, és molt diferent del que realitzaven abans.

De totes maneres s'hauria de desenvolupar un sistema social que aglutinàs totes aquestes persones que s'avorreixen i les ajudàs a ser felices. Avui es poden veure molts-sims homes i dones que passen hores i hores davant la televisió per no avorrir-se i moltes vegades són objecte de programes que en lloc de proporcionar-los felicitat, també avorreixen. Estan davant la pantalla per passar-s'ho bé i no ho aconsegueixen.

I no parlem d'aquella gent d'edat que viu anys i anys gràcies als avanços tècnics de la medicina. Pot ser que els familiars s'alegrin de veure que la vida se'ls hi allarga, però... podríem assegurar que no passen uns anys d'avorriment?

Salomó

Sant Bartomeu

De bell nou tornam arribar als dies en què tots els montuïrers exterioritzen la seva alegria davant l'arribada de la festa de Sant Bartomeu; particularment la joventut que és la que ho demostra amb més entusiasme. I la sortida dels cosiers —instantània que correspon a l'any passat— és, sens dubte, el moment apoteòsic.

Els qui se senten montuïrers, des d'ara fins a l'arribada del dia gojós, ja viuen interiorment aquest esdeveniment, amb una alegria compartida, perquè a la vila no sols sabem fer festa, sinó que també la contagiam.

...i per molts d'anys!

Els pintors dels anys setanta

Però del segle XIII. Al Llibre de Contemplació, capítol CXX, Ramon Llull manifesta un concepte ample de pintor

Comença pel pintor *ut sic*, tal com el coneixem avui en dia, *nós veem que-ls pintors fan figures e imàgens d'homens e de bèsties e d'auells e de peix e d'arbres* (1). O bé el pintor de retrats, també familiar als nostres temps. *Los pintors pinten als reis les corones d'aur (or) e d'argent (plata) e de perles e de péres (pedres) precioses... E si los reis e els hòmens rics fan pintar los capells de diverses colors...* (10). *Als pintors veig, Sènner, pintar borses e correges e sabates* (11).

Llull estén l'ofici de pintor al d'escultor. *Los pintors fan, Sènner, entallaments, e fan pintures semblants en forma e en figura de corses (cossos) del firmament* (2). *Enaixí, Sènner, com imatge d'home pintada en paret o entallada en péra ha ressemblant a home, mas no ha ressemblant a home en les obres* (3), (perquè per molt perfecte que sigui l'escultura en pedra, aquesta no és viva, i no pot obrar com ho fa el model viu, sobre el qual

s'ha inspirat l'escultor).

Pintor-ofebre. *Los pintors veem que pinten les crous (creus) d'aur e d'argent e de vermelles colors e de péres precioses* (4). *Si los pintors fan en los calzes d'argent e d'aur formes e figures...* (6).

Pintor-decorador. *Car molt pintor veem qui pinta son lit de colors e de vànoves e de cobertors e de lençols, e de còceres (altra casta de vànova) e de matalafs, e de coixins i de capçals* (7).

Pintor-majordom. *Molts són, sènner, los pintors que nós veem que pinten les taules e les tovalles en què menuguen (mengen), e pinten-les ab moltes viandes de menjars saboroses, e ab nobles vins, e ab anaps (copes), e ab escudelles e ab talladors d'argent* (8).

Pintors-arquitectes. *Los pintors, Sènner, veem que pinten als prínceps e als hòmens rics, palaus e cambres e portxes e cases, d'aur e d'argent e de diverses colors* (9).

Pintors-tintorers. *E tants pintors veem que pinten los draps de què hom fa vestidures, los quals draps veem tintes en colors vermells, e grogues, e verds, e blancs e negres, e morades e de moltes altres colors!* (12).

Escriptors i oradors. *Molts d'hòmens veig, Sènner, qui són pintors de paraules e d'exemplis (escrits breus) e qui fan bells parlegs (disquisicions, recerques minucioses sobre una qüestió) e bells sermons e belles comparacions...* (19).

Bibliòfils, aficionats als llibres preciosos, rars. *Molt home veem, Sènner, qui s'assauten (s'agraden, prenen plaer) de bells llibres pintats e de belles letres, e no han tan gran cura de ço qui és significat per les letres en los llibres com han de la bellea del llibre, e per açò amen més los llibres embellir e pintar, que aprendre ni (i) entendre* (20).

Per embellir s'ha de patir. *Nós veem que les dones malvades e-ls hòmens vanaglorisos se pinten lurs cares e lurs cabells e lurs vestiments... E si les fembres (dones) pinten lurs ulls ab colors...* (13) *Si les dones, Sènner, pinten lur cap de savenes (ornament de molt preu, fet d'or, de plata i àdhuc de perles i pedres precioses, que embellia el cap de les dones) de diverses colors...; e si les dones pinten*

lur cara de blanquet e de vermella color...; e si les dones e els hòmens pinten ni (i) ornen lurs mans d'anells d'aur e d'argent e de péres precioses... (14). *Si les dones pinten lurs boques de vermella color...; e si les dones pinten lurs cabells de groga color e de negra... Si les dones pinten lur costat e lurs pits de seda e de fres (galó, passamà) e d'aur e d'argent* (15).

Els paràgrafs 21 i 22 resumeixen l'abast del terme "pintor" en R. Ll. i del temes pictòrics. *Tot lo món, Sènner, veig ple de pintors e de pintures, car los uns pinten lurs faïçons (faccions), los altres lurs vestits, los altres lurs paraules, los altres lurs coses, los altres lurs llibres, los altres lurs armes, los altres lurs mercaderies* (21)..., *car quaix (quasi) tots los hòmens d'aquest món s'esforcen aïtant com poden de pintar als senys (sentits) corporals les coses que amen; car als ulls, Sènner, pinta hom belles colors e belles vestidures e belles images e bells vergers (Horts amb varietat de flors i arbres fruiters. També jardí contigu a la casa), e a les orelles pinten plaents cants e belles paraules, e al nas pinten douces odors d'almesc (mesc, secreció olorosa produïda pel mesquer, mamífer remugant d'1 metre d'alçària i grans canins) e de lambre (ambre, concreció intestinal del catxalot que, arribada a les platges, és emprada en perfumeria) e de flors, e a la boca pinta hom menjars dolços e saborosos, e al cors (cos) pinten molls (suaus) draps e blans lits e plaents sentiments (sentits del tacte)* (22).

Desencís final. *No és, Sènner, negun pintor qui sàpia tan bé pintar de colors ni qui sàpia les figures fer tan belles, com la malautia e la vellesa e la mort saben enllegeir e les figures e les colors. On, pus tuit (tots) havem a venir en poder de malaltia e de vellea e de mort, què val pintar ni embellir les coses que malaltia e vellea e mort enllegeeixen e ensutzen (embruten)?* (17).

Contra aquest negativisme medieval, el darrer que hem de perdre és l'esperança. Més quan sabem cert que, des d'ara, els setanta del segle XIII, a un grapat d'anys, l'esperança tindrà un renovador nom concret: Humanisme i el meravellós renaixement pictòric italià.

Josep Oliver i Verd

Nota: Els números entre parèntesi ( ) corresponen als números del paràgraf del capítol CXX de l'obra citada de R. Ll.

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

**Desitja
molts
d'anys i
bones
festes
a tots els
montuïrers**

La joventut de Montuïri

El coneixement de la realitat que conforma el món de la joventut és una eina imprescindible per poder treballar a favor d'aquest col·lectiu. Més enllà de voluntarismes i utopies, s'imposa sempre la força de les dades, que ens mostren –ja sigui a través d'ombres o claredats– un panorama que és tal i com se'ns reflexa.

En aquest sentit, vistes les divulgacions desvirtuades que han sorgit els darrers dies sobre els joves del poble de Montuïri al qual represent, crec imprescindible reconduir cap a la realitat la imatge erròniament reflectida dels mateixos.

En primer lloc s'ha intentat elaborar un informe de caràcter obert i flexible, que ens orienti cap a una resposta coherent sobre els reptes i aspiracions presents i futurs que ens planteja la realitat de la situació dels joves entre 15 i 25 anys.

Així, en analitzar els valors que constitueixen el motor de la nostra joventut, ens ha sorprès gratament comprovar que no s'allunyen dels sentiments que nosaltres –avui “adults”– tenem a la seva

edat.

Pertanyents majoritàriament a famílies de classe mitja, tradicionals, amb una mitja de germans superior a la nacional, considerem com a “molt bona” la convivència familiar (cap dels enquestats la va considerar negativa). La majoria es mostren a favor del matrimoni i desitjarien tenir dos fills.

Fonamentalment són estudiants i amb la intenció de seguir estudiant, essent inexistent la figura de l'atur entre els que s'inclinen pel treball.

Dediquen el seu temps lliure a veure la televisió o escoltar música, utilitzen assíduament els serveis culturals i d'oci que se'ls ofereixen, essent la manera més freqüent de relacionar-se amb altres joves la participació a associacions esportives (amb una mitja de set hores setmanals dedicades a aquesta activitat).

Són solidaris, tolerants amb altres grups ètnics, defensors de la vida i contraris a qualsevol manifestació que la posi en perill, com l'energia nuclear o la pena de mort. Abanderem a ultrança la

igultat entre homes i dones, i es defineixen com a creients malgrat reconeixin una certa inconstància com a practicants.

Finalment, la seva identitat nacional, la defineixen com a “ser mallorquins” o “mallorquí i espanyol”, interessant-se per: el seu poble, la seva pròpia illa i per la seva comunitat autònoma en general. Sentiments de pertinença molt forts que resulten fonamentals per conèixer els valors de la joventut, la qual cosa ens indica una relació sentimental amb el seu entorn immediat, definida i homogènia.

Amb tot això m'enorgulleixo de reconèixer que l'elaboració d'aquest estudi m'ha sorprès gratament, ja que ens ha permès confirmar que els joves d'avui en dia saben “cap a on van”, tenen clarament identificats els valors bàsics de la societat actual i –el que és més important i no hem d'oblidar– saben exercir de “joves” a una realitat que evoluciona cada vegada més complexa cap a les generacions futures.

Acceptant aquests punts de partida, els resultats ens ajudaran a comprendre moltes coses i a cooperar amb la joventut per construir el futur que tots volem

*Joan A. Ramonell Amengual
Batle de Montuïri*

BANCA MARCH

**Desitja a tots
els montuïrers
unes bones festes
de Sant Bartomeu
Molts d'anys!**

Allò que no se sol dir de la Unió Manetària

(encara que no sigui "políticament correcte" dir-ho)

La idea de formar un Estat Europeu, on les barreres religioses, lingüístiques, econòmiques o polítiques no fossin fronteres que separassin comunitats, no és, certament, nova; a altres èpoques es va intentar per les armes o per les sempre maquiavèliques relacions sentimentals, però mai com ara havia cristal·litzat un projecte amb fets tan reals i evidents. I la il·lusió i l'esperança ens fa pensar en un "euro" que pugui competir amb el dòlar o amb el ien; ens fa pensar en un alleugeriment de la implicació dels Estats en les accions i decisions que afecten els ciutadans; ens fa pensar, en definitiva, en llibertat.

I no hi ha motius, d'entrada, per pensar que aquests esdeveniments no puguin congruar un nou horitzó per a tots els ciutadans europeus. Sembla, a més, d'una lògica aclaparadora: la unió fa la força; la unió fa esmerçar tots els esforços envers objectius comuns; la unió tendeix a igualar el nivell, en tots els sentits, de les per-

sones implicades; la unió pressuposa una millora de la qualitat ja que la competència i la superació constants fa que no hi hagi cabuda per a les mediocritats.

Però aquesta Europa també pot ser un espai purament mercantilista; una Europa artificial creada sobre uns pilars estrictament econòmics. Avançar cap als terrenys polítics o socials és tan complex, tan contradictori a vegades, tant de solidaritat, que, de moment, se n'han donat ben poques mostres efectives. I això ho saben els capdavanters polítics actuals; saben que aquest avanç comportarà unes contrareaccions tan espectaculars, tan profundes que dubten si serem capaços de superar-les. D'entrada, tots els ciutadans de la "Unió" ens podem preparar per aguantar, sofrir i patir les accions ultraviolentes de moviments incontrolats, de base nazista o neofeixista, que faran trontollar l'ordre de la "Unió". Per altra banda, viurem, just tombar el 2000, una onada esfereïdora d'ONGs, de movi-

Nuvia d'avui amb cotxe d'ahir

ments alternatius, de grups de defensa, etc. que, encara que aquest fet sembli un símptoma de solidaritat o de rompre barreres, la seva efluència desorbitada serà un senyal evident que aquesta Europa està malalta: serà una Europa dels rics i per als rics, una Europa insolidària des del punt de vista econòmic i social, una Europa de filisteus.

Unió no és sinònim d'unificació; la unió s'ha de solidificar sobre la diversitat de tots els elements. Una unió imposada, des de qualsevol vessant, tant econòmic, com polític, com social, com cultural o lingüístic, serà el principi de les "baralles sostingudes": unes lluites ferotges i intestinals que només seran a l'abast dels qui sempre han mantingut el poder, però amb una acció depredadora mortal.

Felip Munar i Munar

L Estació de Servei Ses Jardines i el Bar Ses Jardines desitgen a tot el poble de Montuïri unes bones festes de Sant Bartomeu

S'ha dit que...

◆ Als polítics locals els és difícil estar en mig. Altra cosa seria si tenguessin es sous dets autonòmics.

◆ Ha de ser molta sa paciència que han de tenir es de ses màquines que arreglen es carrers per aguantar ses invèstides de molts de veïnats, perquè ells no en tenen cap culpa.

◆ S'hauria de tenir un poc més de resignació perquè si aquesta reforma es fa bé es poble guanyarà molta solera.

◆ És una estampa molt agradosa veure passar pes poble en Pep i na Maria, com si fossin ets enamorats de Son Comelles.

◆ S'haurien de tenir en compte ses barbaritats que fan es pagesos de llaurar totd'una es rostoll de ses llegums, perquè així se'ls escapa tot es nitrògen que tenen dins ses seves arrels.

◆ És meravellós veure com hi ha gent que cuida tan bé es seus vellets quan es fa necessari. Qualque dia, si Déu vol, els tornaran aquests serveis.

◆ Es veïnats des carrer Major haurien d'estar molt orgullosos, perquè ses seves cases hauran doblat o triplicat de valor.

◆ A Montuïri hi ha dos palaus: A un hi viuen es "Rossinyols" i a s'altre una gran pintora.

◆ Enguany sa gran anyada d'ordi haurà embossat es depòsit des compradors. Es fa urgent, per part des Govern Balear, construir enormes graners per emmagatzemar bona part des gra que es produïx a Mallorca i així s'estalviaria s'especulació que fan quatre deixondits espavilats.

◆ Hi ha massa cans abandonats pes poble. A més de sortir a una mossegada per setmana hi ha molts de cantons compixats. A qui li pertoqui hauria de donar solucions.

◆ És més fàcil no fer observar sa llei que fer-la complir.

◆ S'ha sabut que un home va matar i enterrar un ca que havia mossegat. I posteriorment el varen haver de desenterrar per fer-li "s'autòpsia".

◆ Molta gent de sa que seu a la fresca podria omplir pàgines i més pàgines des *S'ha dit que...* després de davallar es calçons a sa gent des poble. No en deixen cap sense trastocar-lo.

◆ Sa joventut montuïrera es va picar per sa publicació des resultats d'una enquesta, que els perjudica molt. Diuen que molts de joves, d'altres pobles, són pitjors i no se'n parla.

◆ Ses ideologies de sa majoria des polítics actuals són es calés que cobren a fi de més. Lo contrari seria una gran excepció.

◆ En Verger és a Foment lo que en Sampolet an es Pacte de Progrés. I parlant d'aquest Pacte es creu que si continuen governant es CIM mos tapanaran a tots de fems.

◆ Quasi no s'ha conegut que sa piscina municipal enguany sia de franc. Sembla que són es mateixos d'anys passats. Serà per què sa pols els fa por? Poc s'ha aconseguit que no fessin pagar.

SÍ, SÍ; SES ACERES HAN QUEDAT PERFECTES. NOMÉS HI HA UN PROBLEMA: PASSAR AMB SO COTXE

◆ Per què serà que es programa de ses festes patronals de Lloret d'enguany publica en primera pàgina sa figura del dimoni des Cossiers de Montuïri.

◆ Hores d'ara sa gent fa una altra pregunta: Estaran acabades per Sant Bartomeu ses obres des tros des nou empedrat des carrer Major. Si no és així: com ballaran es Cossiers?

En Xerrim

Restaurant

PUIG DE SANT MIQUEL

**Cuina mallorquina
Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

Programa de les festes patronals de Sant Bartomeu, 1998

Dissabte, 1 d'agost

Inici de la IV Setmana fotogràfica Sant Bartomeu-98 (Acaba dia 7). Tema Lliure

Diumenge, 9 d'agost

A les 21 h. Inauguració del XXVI Torneig de "Sa Llum". A les 21'30 h. Partit inaugural. Del dia 9 al 21 hi haurà partits del torneig.

Divendres, 14 d'agost

A les 20 h. Exposició de pintura al Puig de Sant Miquel

A les 22 h. També al Puig de Sant Miquel, pa amb oliada. Preus populars. Seguidament concert en directe de "Connexion Band".

Dissabte, 15 d'agost

A les 19 h. Sortida dels Cossiers i Dimoni des de l'Ajuntament.

A les 21'30 h. Missa de la Mare de Déu Assumpta. Tot seguit, a l'església, pregó de festes a càrrec de Francesc Vallcaneras Jaume. A continuació lliurament dels premis del VII Concurs Literari de Conte Curt Sant Bartomeu 98, del III de Conte Curt Juvenil, de la III Beca d'Investigació i del Logotip dels 700 anys. (Organitza *Bona Pau* i patrocina per la Correduria d'Assegurances Gomila i l'Ajuntament de Montuïri).

A les 22'30 h. Concert per la Banda de Música dirigida per Pere Miralles.

Diumenge, 16 d'agost

A les 19 h. Missa a la parroquia.

A les 19'30 h. A la plaça Major: XXVII Homenatge als Majors de 80 anys i als qui enguany compleixen les noces d'or. Patrocina "Sa Nostra".

Dilluns, 17 d'agost

A les 22 h. Cinema a la Fresca. A la plaça Major.

Dimarts, 18 d'agost

A les 11 h. A la plaça Major, Concurs de dibuix per als nins i nines. Patrocina "La Caixa".

A les 22 h. Cinema a la fresca. A la plaça Major.

Dimecres, 19 d'agost

A les 18 h. En Es Dau, activitats per als nins i nines.

A les 23 h. Torneig de futbol a la plaça Major. Organitzen els "quintos-80".

Dijous, 20 d'agost

A les 18 h. En Es Dau, activitats per als nins i nines.

A les 20 h. Exposició de dibuixos a "La Caixa" (1er pis) a càrrec de Bernat Colomar Soler (fins a dia 25).

A les 21'30 h. Trempo-nada a Plaça, organitzada pels "Quintos 80".

A les 22 h. Ball de saló a la plaça Major.

Divendres, 21 d'agost

A les 10 h. Jocs aquàtics, organitzats per Tramuntana Esports.

A les 16 h. Gran Gimkama, "Quintos-80" a la plaça Major.

A les 18 h. en Es Dau, activitats per a nins i nines.

A les 20 h. Inauguració de l'exposició d'olis i aquarel·les de Magdalena Sastre Ramon, carrer Jaume II, 28.

A les 23 h. Gran festa a plaça de comboy, gladiador o beach boy.

Dissabte, 22 d'agost

A les 18 h. Partit de futbol, Montuïri-Vilafranca.

A les 19 h. Gelatada i ball de bot a benefici del Burundi, a la plaça Major. Hi haurà ball de bot a càrrec d'Aires de Montuïri de Porreres.

A les 21'30 h. Ball de saló al restaurant "Es Creuers".

A les 22'30 h. Nit d'humor amb el grup *Pometes* teatre i la seva obra *Barra-bassades*, a la plaça Major.

Diumenge 23 d'agost

A les 19 h. Sortida dels Cossiers i dimoni de la casa de la vila.

A les 19'15 h. A l'església parroquial: Completes cantades per la Coral "Mont-Lliri", dirigida per Sebastià Melià, veneració a St. Bartomeu i entrega d'alfabaguera.

A les 21'30 h. Missa Dominical.

A les 23 h. Revetla i concert per la banda de música de Montuïri dirigida per Pere Miralles.

A les 23 h. Berbena en Es Dau amb les orquestres "Magenta", "Salsa Cua-tro", "Chesterfield" i "Orquídea Big-Band". Berbenes totalment gratuïtes.

Dilluns, 24 d'agost

A les 9 h. Albada al so de les Xeremies.

A les 10 h. Sortida dels Cossiers i Dimoni.

A les 11'30 h. Eucaristia solemne en honor de St. Bartomeu. Predicarà Mn. Rafel Mas Tous, capellà de la presó i vicari de St. Alonso Rodríguez de Palma.

Cantarà la Coral Mont-Lliri dirigida per Sebastià Melià. Els Cossiers ballaran l'oferta.

A les 13 h. Amollada de coloms pel Club Columbòfil Missatger de Montuïri. Recepció per a tot el poble a l'Ajuntament i ball dels Cossiers.

A les 17 h. Tirada al Plat a Sa Torre organitzada per l'Associació de Caçadors.

A les 17'30 h. Cercaviles amb les activitats realitzades pels nins dies 19, 20 i 21.

A les 18'30 h. A la plaça Major el centre dinàmic "Dimarco" presentarà "Els tres porquets" de J. O. Halliwell. Col·labora "Sa Nostra".

A les 17'30 h. Festa infantil a la plaça Major amb el grup "Trenquecloses".

A les 21'30 h. Presentació per Damià Pons, a l'Ajuntament, del llibre *Articles i parlaments* de Joan Miralles i Monserrat. També intervindrà l'autor.

A les 22'30 h. Concert per la banda de música de Montuïri dirigida per Pere Miralles.

A les 24 h. Gran berbena en Es Dau amb els conjunts "Cala Agulla", "Geminis", "Tomeu Penya" i "Lolo's Band".

Dimarts, 25 d'agost

A les 11'30 h. A la plaça Major, corre-gudes de cintes, joies, estirar corda, rompre olles, etc.

A les 15'30 h. Carreres ciclistes. 1ª Masters, 40 i 50; 2ª ciclodeportistes i Masters 30. Entrega de trofeus a la plaça Major. Organitza CC Montuïri. Patrocina: Ajuntament de Montuïri.

A les 22 h. Lliurament dels premis de la IV Setmana fotogràfica.

A les 22 h. Concert en directe a la plaça Major amb l'actuació de "Ximbomba Atòmica" i "Maria del Mar Bonet".

A les 01 h. Gran traca final de festes.

MOLTS D'ANYS!

Fi de curs a l'Escola de Música

Els alumnes de l'Escola de Música oferiren la interpretació d'algunes composicions que havien après durant el curs en un acte que tengué lloc a la Sala Mariana, dia 4, i fou dirigit pels professors de dita Escola.

Baltasar Amengual, Rector de S'Horta

Baltasar Amengual, qui havia estat vicari de Campanet i successivament rector de S'Alqueria Blanca, Santanyí i Calonge, i és, des de fa uns anys, arxiprest de la zona de Felantx, ha estat nomenat pel bisbat rector de la parròquia de S'Horta.

Assemblea de la Cooperativa

Dia 5 de juny i amb assistència de 24 socis, en el local de la Cambra Agrària es va celebrar l'assemblea anual de la

El concert de final de curs dels alumnes de l'Escola de Música fou agradós

Cooperativa. Llegida l'acta i donat compte del moviment de mercaderies, s'exposà el balanç econòmic, el qual, després dels ingressos i despeses, oferí un superàvit de 114.212 pessetes.

El logotip dels 700 anys

Dia 17 de juliol la comissió responsable de la commemoració dels 700 anys en una reunió va elegir entre els 26 anagrames presentats el logotip que al seu parer millor representaria la celebració del 7è centenari de la fundació de la vila. Després de les consegüents eliminatòries i amb tots els vots a favor manco un, es va decidir que fos el que reproduïm a la pàgina 28.

Advocat a Montuïri

Joan Oliver Munar, fill del notari Mateu i nét del metge de Meià, a principis del mes passat va obrir despatx d'advocat a Montuïri al carrer de Palma nº 2 (antiga apotecaria) i aquí visita els divendres, de les 4 a les 7 i els dissabtes de les 9 a les 2.

Cinema a la fresca

Dia 17 començaren les funcions de cinema a la fresca a la plaça Major. Les projeccions són els divendres a la nit. El tres films que s'oferiren pel juliol foren: *Full Monty*, *Mission: impossible* i *Mentiroso compulsivo*.

Llibre nou

Articles i parlaments

de Joan Miralles i Monserrat

Aquest recent llibre del nostre redactor i Catedràtic de la UIB, Joan Miralles i Monserrat, conté exclusivament temes de Montuïri i ja suposa una de les aportacions literàries que aniran apareixent amb motiu del setè centenari de la fundació de la nostra vila.

Els vuit capítols en què es divideix l'obra poden sintetitzar-se així: en el primer analitza la normalització lingüística; el segon abasta història de la literatura amb especial referència a Miquel Socias de Tagamanent, Josep Carner i Pere Capellà; el tercer parla de la creació literària; el quart fa referència a la cultura popular; el cinquè tracta sobre història local; el sisè posa de relleu el patrimoni cultural i natural del nostre poble; ja en el setè ressalta els homenajes que Montuïri ha retut a sis personatges que han destacat durant el segle actual; i el vuitè suposa una nota necrològica amb especial recordança al Metge de Meià, al seu pare i al mestre Miquel "Pieres". - O. A.

Publicat per Editorial Moll.

Hotel Rural Es Figueral Nou Es Pati de Montuïri Restaurant

*Diligent servei
Amb totes les comoditats
Acurada atenció al client
Servei de noces i banquets*

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

Francisca Mayol Mayol, la nova cuinera de les Escoles

Un ofici que no és nou per a ella, ja que des de molt jove li interessà la restauració

Si hem de qualificar la nostra entrevistada en poques paraules, direm que és decidida i resolta. Prudent en les seves opinions, sembla que no acaba de dir tot allò que pensa.

Quan ens presentàrem per a la possible entrevista manifestà sorpresa. No esperava la nostra visita. A la seva edat –és jove– ha viatjat suficientment –com veurem més endavant– i ha tractat quantitat de persones per tenir molts de “cops de lliure” i saber anar pel món. Sembla que no es deixa dur per criteris estranys, sinó que el seu caràcter ferm li dóna una acurada independència. Resolta i activa no s'embulla amb el quefer diari.

Amb tot quan hem dit fins aquí –poques retxes– esperam haver fet un esquema, un breu perfil de na Francisca Mayol Mayol, la nostra entrevistada.

Va néixer a Son Grua, una possessió de Pollença, dins la muntanya, l'any 1949. Té una germana un poc més jove. Ella és casada amb Rafel Ribas Mas, i tenen dos fills, Rafel i Toni.

Fa uns nou mesos començà a administrar com a cuinera el menjador de l'Escola Pública de Montuïri, rellevant l'anterior cuinera, na Joana, quan es jubilà l'any passat. Hem considerat interessant tenir amb ella un canvi d'impressions.

– Tenies experiència culinària abans de passar a ocupar-te del menjador de

les Escoles?

– Sí –ens diu amb una cara molt desperta–. Fa més de 10 anys que em dedic a treballs similars. En el moment que vaig passar a les Escoles feia uns 8 anys que treballava en una firma, “Ada Pascual”, que es dedicava i es dedica a la restauració. Cuinàvem i servíem bufets i còctels. També havia fet dos cursos de cuina que dirigia precisament l'esmentada Ada Pascual. A més, quan treballava amb l'empresa que he anomenat, les altres empleades i jo férem un curs de restaura-

ció amb un cuiner de prestigi, Arzanza, que actualment dóna classes a l'escola de restauració.

– Per tant, direm, que no ets nova a l'art.

Una rialla breu passa per la seva cara.

– Així mateix va ser nou per a mi. Quan vaig començar al menjador de les Escoles hi havia tanta diferència amb el treball anterior que em féu iniciar la tasca amb molts de nirvis. Dins el treball d'abans preparàvem el bufet amb més temps. Al menjador de les Escoles, com és natural, s'ha de preparar el menú per a una hora determinada cada dia. La planificació és diferent. És una nova i agradable feina.

– T'adaptes ràpidament al nou treball?

– Els primers dies de menjador, les coses eren noves per a mi; no estava avesada a uns ormeigs tan grans. També s'han d'atendre moltes persones. Semblava que el que havia preparat no havia de bastar... Les preocupacions no mancaven, com també n'hi ha ara; però actualment no ho tenc tan complicat. Al principi no ho vaig passar massa bé. Tant el director, Joan Sorell, com na Francisca Pocoví, que m'ajuda diàriament, sempre han estat al meu costat per animar-me.

– A quantes persones serviu en el menjador de les Escoles?

– Per terme mig servim diàriament entre cent i cent-deu racions.

– És de suposar que teniu un pla anticipat per al menú de cada dia?

– Així és. Amb el Director o altres mestres programam el menú diari de la setmana. Però així i tot a vegades també opinen els nins i feim el seu gust. En contades vegades surten imprevists i fa que alguns dies siguin tranquils i altres en què el temps és curt.

– Si no anam equivocats diríem que des de fa molt t'hem vist manipulant productes alimentaris. És que sempre tengueres la vocació o interès per a la cuina?

– Sí –ens diu amb un deix alegre–. Sempre he tencut una vertadera vocació per aquest art; sempre he passat gust

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

d'estar dins la cuina, no era necessari que m'ho manassin. També les circumstàncies influïren en el fet. A ca nostra teníem carniceria. El meu pare estava delicat de salut. Essent la major vaig haver d'arromangar-me i ajudar tot quan podia. Als 18 anys tenia el carnet de conduir i amb un *Seat 600* que teníem transportava el mens a ca nostra, despatxava el públic i m'ocupava de la cuina. No hi passava gens de pena, fruïa amb aquest treball.

S'accentua el seu bon humor quan afegeix:

– Respecte al que m'has preguntat sobre la vocació, he de dir que de nina també vaig tenir una altra vocació: volia esser perruquera. Si les coses haguessin vingut d'una altra manera tal volta avui faria rissos. Ara bé, m'agrada molt això que fas actualment, consider que la meua autèntica vocació és la restauració.

– Si la memòria no ens falla creim que has estat relacionada amb treballs de tipus turístic.

– Bé –diu com si li sorprengué la pregunta–; durant més de quatre anys vaig treballar a una agència de viatges i esporàdicament acompanyava nombroses caravanes de viatgers a França, especialment a Lourdes. També vaig esser la guia d'abundants grups de turistes espanyols que visitaven Suïssa, Àustria i Itàlia. Ho vaig haver de deixar per ajudar a ca nostra d'un mode més directe i efectiu, degut, com he dit abans, al delicat estat de salut del meu pare.

– A quina hora començau i acabau la feina?

– A les nou del matí i acabam a les cinc de l'horabaixa o més tard.

– Reberes ofertes de treball d'altres establiments estant en el "Ada Pascual"?

– Així fou. M'oferiren feina altres empreses de restauració i carnisseria, però no vaig acceptar.

– Has dit que feres uns cursos de restauració amb el prestigiós cuiner Arzanza. Quina era la característica que més excel·lia d'ell?

– Estic contenta que m'ho preguntis. Aquest mestre de cuina era partidari dels plats senzills i naturals. Una vertadera autoritat en preparació d'aliments.

– Dignes, Francisca: tenen el mateix prestigi les cuineres que els cuiners?

– El que et puc dir és que a Mallorca

en concret, ja abunden molt les cuineres. Per a mi és un detall.

– Dins la teua feina, t'ha passat algun cas curiós o tens alguna anècdota per contar-nos?

Amb un braç recolçat damunt la taula i la mà torçada davant la cara, amaga un mig somriure. Sembla que està pensant en un fet determinat.

– Et contaré una anècdota que no té importància, però és un succèss que sempre he recordat: estant a "Ada Pascual" la casa "Cartier" ens encarregà la preparació d'un còctel on s'hi esperaven personalitats rellevants, de l'alta societat. En plena festa s'acostà a mi na Simonetta, la

neboda del rei, que estava entre els convidats. Demanava whisky. No n'hi vàrem poder servir perquè havíem rebut ordres que només se servís cava. Setmanes després "Cartier" preparà una altra recepció de la que se'n tornà ocupar la casa on jo treballava. També hi havia entre els convidats na Simonetta. Aquesta vegada se serví whisky.

– Passem a un altre ordre de coses. Ara seran una sèrie de preguntes disperses: quina o quines són les teves aficions?

Alça la mà com si s'acomiadàs d'algú.

– Oh! –exclama–. M'agrada dedicar-

(Continua a la pàgina següent)

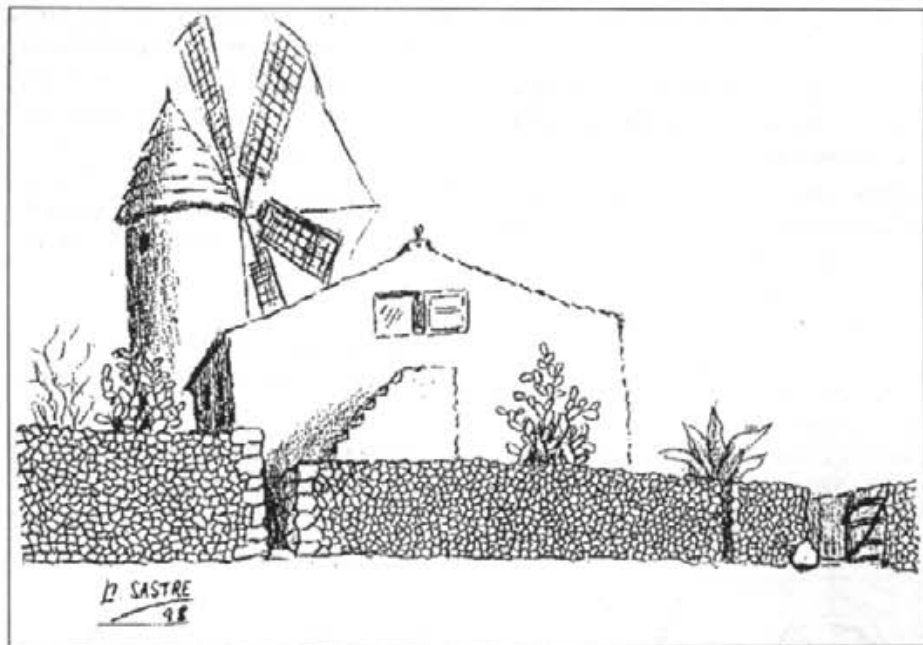
OMEGA

Cindy Crawford's choice

★
New Constellation

OMEGA
The sign of excellence

Joyeria Fermin

Molí d'es Fraret

(Dibuix de Catalina Sastre)

(Ve de la pàgina anterior)

me a moltes coses i no puc. Pas molt de gust d'anar a la muntanya, hi vaig néixer. M'agrada la lectura, però no tenc temps per llegir. Som una entusiasta de les plantes i les flors, especialment compondre un ramet de flors silvestres... m'encanta el teatre... i no puc deixar de llegir el diari cada dia.

– Dues figures de la literatura i del teatre que et criden l'atenció?

– Admir Núria Espert en el teatre, i m'encanta Françoise Sagan, especialment la seva obra "Buenos días tristeza".

– Podries dir-nos, essent addicta a la lectura del periòdic, la notícia que més t'ha impactat de fa uns anys fins avui?

– La mort de Miguel Angel Blanco m'impresionà molt. I passant a un pla més immediat, la gran quantitat d'accidents mortals que hi ha a les carreteres de Mallorca, on les víctimes generalment són gent jove.

– Un comentari al moviment de l'alliberació de la dona.

– És necessari. La dona necessita llibertat, però també ha de tenir feina. Una cosa va lligada amb l'altra.

– Vostè, vos o tu. Per quin tractament et decideixes?

– Em cau molt bé l'expressió vos. És de respecte. I, si no, tu. El vostè és... anacrònic.

– Quina virtut és la que més admires en les persones?

– La sinceritat, sense cap dubte.

– No ens adonarem i serem a les festes de Sant Bartomeu. Podries fer algun comentari damunt aquest motiu?

– Les festes de Sant Bartomeu són úniques! Tenen un encant especial. No sé explicar el que tenen, però són diferents de les dels altres pobles. En el nostre poble sabem treballar però també sabem fer festa. difícil descriure aquestes festes i el seu encant. Mira: el major dels meus fills estudia a Alemanya. Quan se'n va anar sabia que no podria esser aquí per les festes de Sant Bartomeu. Em digué: "Sabeu que faré, mu mare? Me'n duré una planta jove d'alfabaguera i en aquestes dates de festa almanco tendré el perfum de l'alfabaguera".

Tot un detall que marca el mode de ser dels montuïrers.

Recollim les quartilles i ens acomiadam. Però, mentrestant, no ens abandona un interrogant, un sentiment que ens ha despert la nostra entrevistada en les seves darreres paraules referint-se a les nostres festes patronals: quina influència màgica tenen les festes de Sant Bartomeu damunt els montuïrers? Tan velles i tan noves cada any! Per assaborir-les i fruit plenament d'elles han d'haver nascut al nostre poble.

Miquel Martorell Arbona

L'institut de Felanitx imparteix estudis de jardineria

L'institut Mare de Déu de Sant Salvador de Felanitx estrenarà el vinent setembre un nou cicle formatiu de grau mitjà que pot ser de molt d'interès per a la comarca. Encara hi ha temps per matricular-s'hi.

A causa de la utilitat que pugui tenir per als joves que vulguin cursar aquests estudis, oferim un resum de la fitxa explicativa:

FORMACIÓ PROFESSIONAL TÈCNIC EN JARDINERIA

. Títol: Tècnic en Jardineria

. Nivell: Mitjà

. Durada: Dos cursos

. Accés directe: Títol d'ESO, 2n de BUP, FP-1, títol de tècnic en FP.

. Accés mitjançant prova: 18 anys/1 any d'experiència laboral certificada/haver superat un programa de garantia social.

Super Montuïri ..... Extens assortit .....

Gran varietat de productes d'alimentació

Peix congelat • Carnisseria

Xarcuteria • Fruita i verdura

"Panaderia" • Pastisseria • Rebosteria

Servei a domicili

C/ Es Dau s/n

Tlf. 64 67 60

Montuïri

Gabriel Roca Roca, Director Regional de *Piensos Hens* i President de la Caixa Rural de Balears

La coneixença del món agrícola i el tracte agradable i intel·ligent, aspectes fonamentals del seu ascens professional

Biel Roca Roca "Brines", casat amb Joana Marimon Ferrando i amb dos fills, ha deixat de ser aquell jove introvertit que després d'haver estudiat la primera ensenyança a Montuïri, anà a Felanitx on va cursar el batxiller i a continuació va estudiar tercer de BUP. Fet que quasi va coincidir amb la mort del seu pare i el féu estar tot un any indecís. No obstant va acabar COU i després, la selectivitat, però, segons deia ell mateix, per manca de mitjans econòmics no va poder estudiar carrera. Fou per això que es va haver de preparar per estudis de banca. Mentrestant, però, li sortí la possibilitat de poder entrar en una casa de pinsos com ajudant, tota vegada que provenia del món rural. Allà, a Barcelona, féu una aprenentatge de sis mesos amb gent de tota Espanya per aprendre el tema del maneig d'animals, de granges, d'alimentació intensiva de ramaderia. Tot això a una granja experimental que tenia la seva empresa.

- Relata'ns un poc els començaments de la teva feina professional.

- A partir dels 19 anys -diu en Biel- i durant 8 vaig estar de representant de *Piensos Hens*. O sia fins els 27. En aquesta edat em feren director d'una fàbrica de *Piensos Hens* que hi ha a Felanitx. I no sols d'allà, sinó que també em nomenaren director de les Balears d'aquesta entitat. Des de fa 9 anys, per tant, som el director. De llavors ençà em cuid de tota Mallorca, de Menorca, on hi ha moltíssima ramaderia i, curiosament, molts de joves s'ocupen de l'agricultura; no com a Mallorca. Allà són molts els joves que es dediquen a l'explotació de vaqueries, ja que a Menorca ha hi 15.000 vaques i fan molt de formatge. Els joves fan feina al camp, no com a Mallorca que molts estan col·locats als sectors serveis.

- Què és *Piensos Hens*?

- *Piensos Hens* és una empresa que pertany a *Cargill*, una societat americana que disposa de 80.000 persones treballant per tot el món i més de 1.000 oficines de feina. És l'empresa privada més gran del món.

- A què es dedica?

- Es dedica des d'alimentació per a animals, alimentació humana, fins a siderúrgia, mineria, cervesa... o sia tota casta d'alimentació. És una empresa enorme.

- Com t'hi desenvolupes?

- Tot i que a Espanya som més de 1.000 treballadors, jo vaig tenir la gran

sort -diu en Biel- de considerar-la des del primer moment com una empresa familiar. Quan he tengut un problema sempre han estat al meu costat, i encara que sia una multinacional tan grossa, contínuament he tengut molt bones relacions amb *Piensos Hens*, sempre ha estat ca nostra, la qual cosa m'ha fet desestimar altres ofertes de feina. I això, repetesc, és una sort molt grossa. A Mallorca som 23 persones que hi treballam.

- Quina és la teva missió?

- Tenc una directora administrativa, un cap de producció i després, l'equip de vendes. Coordin aquestes tres àrees de feina, com també em preocup de cuidar molt bé la clientela. No pretenim comprar i vendre, sinó que tenim un tracte molt personalitzat amb els clients, els quals, més que clients, són socis i amics.

- Què els venen?

- Els venem pinsos, tant per a petits animals, cans i moixos, com per animals grossos, com bous, pollastres, gallines, vaques... Tant en sacs com a granel. Unes 2.500 tones cada mes de pinso.

- Això és, per tant, el vostre negoci.

- Sí; vendre pinso i assessorar els clients perquè els vagin bé els negocis.

(Continua a la pàgina següent)

Taller mecànic Planxa i pintura

Constantino Ruiz González

*Vos desitja bones festes de
Sant Bartomeu i molts d'anys!*

C/ Ramon Llull, 46

Tlf. 64 61 84

Montuïri

(Ve de la pàgina anterior)

- Quina és la vostra obsessió?

- Quan vaig entrar em vaig aplicar aquesta filosofia: el client és un soci nostre; si al client li va bé, ens anirà bé a nosaltres. I, per altra part, en el negoci mai no anam a cercar la darrera pesseta... a fi de no rompre la corda. Una altra obsessió és la reducció permanent de costos per poder ser competitius.

- Quines classes de pinsos feis?

- Abans es feien moltes farines i avui es fan molts de pinsos granulats. essent que es granula a una temperatura de 80 graus, ja és pre-cuit, i així es digereix molt millor dins el cos de l'animal.

- I pel que fa a la producció?

- A més de la coordinació de la que abans he parlat, també procur que la producció sia econòmica, ja que si no és així i tenint en compte la gran quantitat que ve de fora, no seríem competitius. Tenim una gran competència de Catalunya i del País Valencià. Cal dir que si algun pinso no es produeix a Felanitx, el duim de Barcelona. A la Península tenim 9 fàbriques de pinsos.

- On radica el teu lloc de feina?

- El meu despatx és a Felanitx. Els mesos de juliol i agost preferentment em dedico a la compra de cereals. Compram a moltes cooperatives. A la de Montuïri, per exemple, enguany li hem comprat tot el cereal. També em dedico a atendre els clients grossos, anar a veure clients i distribuïdors. Pas molt de temps pel carrer. Un pic cada any rendim comptes a la central, que és a Múrcia, si bé tenim total

autonomia.

- T'agrada aquesta feina?

- Gaudesc fent feina en aquesta casa. Tots hem de fer feina, però tenc la gran sort que la feina per a mi ve a ser un *hobby*. I això és una sort. Al contrari de molts que la fan a disgust. És un treball que a mi m'agrada molt. Estic poc temps al despatx, però dispòs d'un equip de col·laboradors fantàstic, que formam realment una pinya. I és de gent jove.

- Estàs molt a Montuïri?

- No; molt poc. Me'n vaig a les 7 i mitja el matí i generalment són les 9 ò les 10 del vespre en tornar. I això que m'agraden moltíssim els al·lots, som molt *niner* i dedic poc temps a la meua família.

- Viatges molt?

- Fa 10 anys que vaig a Menorca. La primera vegada allà em digueren dues coses que m'impactaren molt: Primera: "val més un mal català que un bon mallorquí"; i segona: "Menorca té dos enemics: la tramuntana i els mallorquins". Això ho diuen perquè se senten un poc marginats. Però avui tenc la gran sort que me'n vaig a Menorca i allà és ca meua, puc anar a qualsevol lloc. En un principi em reberen d'ungles i avui en anar-hi tots són amics meus. Hi tenc un mercat molt bo. També viatj a totes les fàbriques d'Espanya i a França per a comprar bous.

- I de la ramaderia a Mallorca, quina és la teua opinió?

- La ramaderia mallorquina està passant una època de recessió degut a la importació de carns de fora. Les explota-

cions lleteres petites, de cada dia van desapareixent, absorbides per les grosses. Els marges són de cada vegada més petits. A Mallorca hi ha un important mercat de porcs, però així i tot sols produeix un 25 per cent de la carn que es consumeix. Som, per tant, deficitaris en tots els productes càrnics.

- Què aconsellaries als pagesos de Montuïri pel que fa a la ramaderia?

- A Montuïri hi ha molt poca ramaderia. Els pinsos són productes cars i se n'ha de donar tan poc com sia possible, sols el just i necessari per treure'n rendiment. A Montuïri, per muntar ramaderia nova no hi veig gent interessada. I, per altra part, a Mallorca hi ha molt pocs professionals que hi visquin.

PRESIDENT DE LA CAIXA RURAL

- Fa poc sabérem del teu nomenament de president de la Caixa Rural de Balears.

- Fa dos anys que vaig entrar de conseller a la Caixa Rural de Balears, una entitat que té un consell rector. Som 12 persones i cada dos anys es renova la meitat d'aquest consell. I ara fa dos mesos, a la renovació del consell rector, entraren sis consellers nous; jo ja hi era i fa dos mesos que em nomenaren el president.

- Què ens dius de la Caixa Rural?

- És una entitat que té 8.000 socis. En aquests moments disposa de 15 oficines: 13 a Mallorca, una a Menorca i una altra a Eivissa. Compta amb més de 10.000 milions de pessetes. Estam associats al Banc Cooperatiu Espanyol, una entitat que disposa de 4 bilions de pessetes.

- Què pretén aquest consell?

- Aquest nou consell rector vol impulsar molt la Caixa Rural. El consell és totalment apolític i format per empresaris, gent del sector, representants de cooperatives de Mallorca i de Menorca. Un consell format per professionals del sector. I volem fer créixer aquesta entitat orientada al món rural.

- D'aquests dos mesos de president, què ens dius?

- Ara fa 15 dies -l'entrevista és de dia 10 de juliol- em varen presentar a Madrid. Som el president més jove d'una caixa rural a tota Espanya. Em va impressionar bastant quan vaig anar al Banc d'Espanya, i això imposa un fort respecte i t'hi jugues molt el teu càrrec. El pre-

Música bar

Ca Na Poeta

Cafè

Can Pieres

Desitgen a tots els montuïers
bones festes de Sant Bartomeu

Zona excavada del poblat talaiòtic de Son Fornés. Al voltant es distingeix part de la muralla i en mig els dos talaiots i cinc cases

sident anterior ho havia estat 14 anys, però a les darreres eleccions va guanyar la nostra candidatura i em va elegir president.

– **Molt de temps per dedicar-t'hi?**

– Un vespre cada setmana tenim una comissió executiva; marcem les directrius cap a on volem que vagi l'entitat. Per altra part el consell ens reunim dos dies cada mes. Em toca fer visites institucional i alguna visita per captar passiu.

– **Quins són els objectius prioritaris?**

– Des de fa dos anys la Caixa Rural no s'havia ampliat molt; la gent que ha entrat té una visió empresarial; volem dinamitzar la Caixa cap al món rural. El coneixem molt bé i som una entitat petita que vol prestar un bon servei. A Palma hi ha la seu social i tenim un ambiciós programa d'obertura de noves oficines.

– **A Montuïri...**

– De moment hi ha altres prioritats i encara no està previst. Les oficines s'han d'obrir amb criteris econòmics, no es poden obrir amb criteris de personalisme cap a Montuïri... Llavors m'acusarien. Hem de ser sensats.

– **Hauràs de dur una línia d'actuació molt sensata.**

– Esser director de *Piensos Hens*, i ara la presidència de la Caixa Rural... Tot això m'obliga a dur una línia d'actuació seriosa i delicada, essent que la Caixa Rural té més de 8.000 socis i és una cooperativa de crèdit en la qual cada soci és un vot. Esperam que en un període de dos anys el volum creixi d'una manera considerable.

– **Perspectives...**

– Pel que fa a *Piensos Hens* hem de viure centrats en la ramaderia i en l'agricultura i hem de ser una empresa de serveis. Mai m'han tancat una porta; i si un client m'ha fugit, sempre he pogut tornar a ca seva. És el meu aval davant l'empresa i davant els clients. I pel que fa a la Caixa Rural... ha estat una cosa que em feia il·lusió i com que encara no tenia un historial...

Aquell jovenet montuïrer introvertit i temorenc, ha esdevingut una persona totalment extrovertida, dinàmica, de 36 anys, amb tot un món que li obre les portes. Així és ara en Biel Roca.

O. Arbona

caixa
JOVE

Targeta
40 Principales

La Caixa vos desitja bones festes de Sant Bartomeu a tots els montuïrers.

Molts d'anys!

✶ "la Caixa"

Succinta història de la nostra església - III (Segles XIX i XX)

Obres i millores a l'església

(Conclusió)

De l'any 1783 és l'escala del cor. Obra dirigida pel mestre Domingo Fontirroig. El 12 de setembre de l'any següent col·locaren l'arrambador, que pesa 5 quintars, 10 roves i 8 lliures.

El 1813 l'Ajuntament va construir els graons, obligant els carros a dur-hi forniment.

El 1857 el Rector D. Toni Sala va fer la imatge de l'"Ecce Homo".

El 2 de maig de 1886, un any després que un llamp esbucàs part del campanar, es col·locà el parallamps.

En temps del Rector D. Jaume Homar, l'escultor Alcover i el fuster Pere Sampol feren la Tenda del Santíssim.

I, recordant coses antigues, acab amb les dates de les campanes: Na Vanrella, pagada segons sentia dir per la família de Ca'n Vanrell, avui Ca'n Punta, podria ésser de devers el 1600. Sempre ha tingut un so distint del de les altres campanes. Eren constants les reparacions que li feien en el segle XIX: Sa Petita, de 1710. Sa Grossa, la pujaren al Campanar el 12 de setembre de 1813 després d'haver-la refusa.

El rotlo de les campanes de "Glòria" és del segle XVIII. I de 1910, la campana petita de damunt la sagristia.

Molts de nosaltres podem recordar les reformes dels darrers cinquanta anys.

El 1952 es va desmuntar i renovar tota la teulada de l'església. A les voltes, just

damunt l'Altar Major, hi ha la inscripció, feta p'en Gabriel de So'n Coll, que ho recorda:

"En el año de gracia de 1952 siendo ecónomo el Rdo. D. Bernardo Martorell se llevó a cabo la renovación de este tejado. Dirigió la obra el maestro D. Miguel Mayol "Matxó" y trabajaron en ella: Antonio Roca "Matxó", Guillermo Miralles "Pastor", Antonio Verger "Pelut", José Mulet "Carrió", Juan Gomila "Pelós", Miguel Bennássar "Carboner", Honorato Cerdá "Tec", Bartolomé Gomila, Pedro Garau "Prats", Miguel Miralles, Juan Arbona "Masseno" y Gabriel Ferrer "de So'n Coll". - De todos, un voto de gracias a la Virgen por no haber habido desgracias. - Montuiri, 17 octubre 1952".

Fou el començament d'una gran renovació de l'església:

1952, restauració del Roser: descrostar les parets, pintar la cúpula, col·locar els quatre evangelistes, els quatre vitralls.

1954, restauració de la nau de l'església: netejar, descrostar, restituir els arcs gòtics a les capelles, folrar de marès, restaurar els frescs del paladar, substituir les velles teles dels profetes per vitralls nous per donar més claredat a l'església.

1957, primera restauració del retaule de Sant Pere.

1967, adequació del presbiteri a la li-

Els actuals graons foren construïts el 1813

túrgia actual, enrajolat de l'església. Durant aquesta obra entre 25 i 30 homes treballaren gratuïtament i altres oferiren els tractors i material.

1969, nova Capella del Baptisme.

I, finalment, la restauració dels graons i del retaule de Sant Pere.

D'aquestes obres realitzades durant més de set segles, als nostres ulls, algunes estan fetes amb més encert que les altres. Però sí que podem afirmar que els qui ens han precedit hi posaren tota la seva il·lusió, coratge, generositat i sacrifici a base de petites almoines, la tradicional "volta des blat", donacions i estima de tot allò que és nostre.

Hem recordat una part de la història de la nostra Església, el Temple que ens han deixat els nostres avantpassats. També ens han fet hereus d'una altra obra no tant palpable: gràcies a ells, som el que som com a poble i com a comunitat de creients. A través d'ells hem rebut la fe en Jesús. Amb Eil, fonament i pedra de cantonada formam un Temple, del qual hem d'esser pedres vives, conseqüents amb la nostra fe i testimonis amb les obres.

El motiu de donar a la nostra imatge el 24 de març de 1647 l'advocació de "Mare de Déu de la Bona Pau" fou el final d'una època d'odis, de lluites violentes, crims i assassinats, gràcies a la reconciliació dels "Canamunts i Canavalls". Que la Mare de Déu també ens ajudi ara i sempre a construir un poble en pau, a fi que, seguint l'exemple i la Paraula de Jesús, que morí i ressuscità per reconciliar-nos amb el Pare i amb els nostres germans, i superant tot allò que ens separa, facem de cada dia un poble més gran i una Església més vivent.

Bartomeu Moll

Casa
SAMPOL
SEBASTIANA SAMPOL MAYOL

I-luminació decorativa
Làmpades intempèrie
Pantalles
"Appliques"
Regals
Articles decoració

Carrer Missió, 14 (Travessia Oms) Tlf. 72 67 78 **Palma de Mallorca**

MENYS FOC **MÉS VIDA**

112
UDOS
TELÉFON D'EMERGÈNCIA

GOVERN BALEAR

Conselleria de Medi Ambient,
Ordenació del Territori i Litoral

Separar la palla del gra

Fer net a l'era

Quan comença a estar batut, encara amb les bústies rodant, es comença a raspallar per treure la palla de damunt cap a la vorera. D'aquesta manera, com que va minvant el gruix, el carretó acaba d'esflorar millor les espigues, allò que es deia descruar l'ordi, desbajocar el llegum, llevar el capell si és blat. Quan més bé es repelava menys s'havia de ventar.

Acabada la batuda s'abeuren les bústies i encara que batent hagin espipellat —ja que al temps que es fa la girada les bústies descansen i mengen, tot i que vagin alucades sempre fiquen el morro dins els brins per arribar al gra que està davall— encara per afegitó se les dona una bona ració de faves i civades. És temps de molta feina i els animals han d'estar en forma. La madona sol tenir el dinar a punt i normalment es dina. En haver dinat s'ha de separar el gra de la palla o sia fer net. A vegades, si ha fet bon sol, ha estat bo de batre, i si bufa bon vent es fa net abans de dinar. En aquest cas són les dues o les tres (hora solar) quan es dina. Fet net, es deixa el caramull i quan s'ha dinat s'ensaca.

Per fer net es mira d'on ve el vent. Per totes les eres hi havia, o bé al capcurucull d'un arbre si n'hi havia a prop i si no ficat a una canya o politxó, un molí construït amb canyes al qual sempre i mitjançant una cua anava girant cap allà d'on venia el vent; és a dir, el molí servia de panell (*veleta*).

Au idò, a senyar coll! Amb el peu se senya una retxa perpendicular a la direcció del vent. Senyat es tirassa mitja era a la part on ha de caure la palla. El tiràs consisteix en una post amb mànec. N'hi ha de diferents mides. Amb un venciell un estira davant i un altre empeny, segons com; i si hi ha moltes messes fins i tot s'hi enganxa una bústia. Tirassat i agranat mitja era surt el coll. Una colla, que són dues persones, comença a ventar. Mentrestant dues o tres persones tirassen i agranen la part del vent i que serà allà on caurà el gra. Quan està tot tirassat surten com a dos colls i una altra colla també venta. Gairebé sempre un moment o altre el vent es capgirava i la

A fi que el blat romangués ben net, en haver acabat de ventar es porgava amb l'erera i després s'enscava

palla, pallús i polls anava cap als ventadors. D'aquí ve la dita "qui no vols polls que no vagi a s'era", donant a entendre, per exemple, que si un es fica en política, en una baralla, en negocis que després no van d'allò millor o en assumptes que no li incumbeixen, a vegades aplega allò que no vol rebre, ja que no s'hi ha de posar. Qualque pic es girava tant que s'havia de girar el coll i tornar a tirar i agranar.

Quan s'ha ventat i separat la palla, queda el gra barrejat amb palla i la pols. Per acabar de separar-lo es fa una serra semblant al coll. Amb una pala es paleja al vent i en haver palejat, s'erera quedant el gra net a un caramull. L'erera, de la mateixa manera que tocar la primera, ho sol fer l'amo. Quan s'ha acabat d'erera, amb el mànec de les ereredores senya una creu al caramull al mateix temps que diu: "Déu mos do la maina", la qual cosa vol dir "Déu ens ho augmenti".

Abans de l'enscada normalment es mesurava a barcelles i s'omplien els sacs de quartera, que són sis barcelles. Si de cada cavalló sortia una quartera no era mala anyada, però tampoc bona. Per esser bona havia de fer una barcella per garba (uns 9 quilos), i si ho era molt, una barcella a caramull. D'aquí surt la

dita, quan a un li va bé econòmicament i que tot li surt encertat, "a en Toni tot li fa caramull".

Aquests costums de la pagesia fa temps que no s'usen. Per paga caramulls ara, damunt les eres, fa estona que no se'n veuen, però sí remoles carregats sense ensacar. I bé he mirat quan descarreguen a la fosa de la cooperativa, no he vist cap senyal de *maina*. No obstant sembla que Déu ens ho ha augmentat. Gairebé tothom ha recollit més que no es pensava. Enguany sí que es pot dir que ha fet a caramull.

Encara queda entrar els sacs i un raig de palla al sostre o al paller, que començaven a defora, regar l'era perquè de no regar-la es desfà el trespol i hi ha molta pols. Aquí sí, s'ha acabat per avui la tasca. Demà si Déu ho vol tornarem a l'era.

El batre l'era amb bústies, perxes, tirans, carretons, el separar la palla del gra i deixar-ho net és una jornada esgotadora. Com també s'ha de suportar calor, picor, cansament i s'agafa molta pols. Ja ho diu la cançó: *Val més estar a Formentor / a s'ombra d'una figuera / que haver d'estar en mig de s'era / s'estiu amb tanta calor.*

Sion Nicolau

Miquel Mayol Gomila, de corredor ciclista a hoteler

Durant la seva etapa esportiva (1955-1965) a Montuïri va tenir molts de seguidors

La dècada que va entre 1955 i 1965 a Montuïri va despertar molta afició el ciclisme. El motiu era que hi havia dos corredors i molta rivalitat entre els partidaris d'un i altre esportista. Un d'ells va morir el 30 de juliol de 1997, era en Miquel Mayol Gomila "d'Es Pont". L'altre, en Gabriel Mas Arbona "Saio". D'un i altre ja publicarem sengles entrevistes a **Bona Pau** pels mesos de maig i juny de 1993, motiu pel qual els nostres lectors poden tenir ocasió de tornar rememorar el seu "curriculum".

A la present ressenya, però, tot considerant en Miquel "d'Es Pont" com un home que ja ha deixat petjada, volem oferir una succinta i lleugera semblança d'aquest que fou corredor i empresari hoteler.

En Miquel Mayol va néixer a Montuïri, concretament a Son Vanrell, dia 10 de juny de 1937. Els seus pares foren en Pere Joan Mayol Gomila "Silis" i na Tonina Gomila Arbona "Pelosa". Un matrimoni que tengué 9 fills, si bé quan encara eren molt petits en moriren 4. Per aquest motiu la gent del seu temps -i d'ara- sols ha pogut conèixer Tomeu, Joan, Catalina, Pere i Miquel.

Com la majoria d'infants montuïrers l'educació d'en Miquel es va desenvolupar anant de molt petit a Ca ses Monges i després a Ses Escoles fins als 12 ò 13 anys que ja va començar a fer feina amb els seus pares a fora vila. A això ho féu d'una manera regular fins que tengué 16 anys, que fou quan va començar a agafar la bicicleta amb intencions de decidir-se al ciclisme, encoratjat pels germans i amics que ja començaven a veure en ell un futur corredor. I així fou. Als 17 anys ja el trobam participant a una carrera a la voltadora de Vilafranca on féu un paper destacat.

Tot i essent un al·lot més bé tímid que agosarat, poc a poc anà prenent confiança amb la bicicleta i amb ell mateix. Es va inscriure a l'equip "Minaco" i al cap d'un temps al "Faema" i simultàniament pertanyia al Club Ciclista de Montuïri, el qual aleshores tenia la seva seu a Can Rodetes.

Durant la seva època de corredor ciclista en actiu, primerament com amateur i després com a professional, va

participar a la majoria de proves que s'organitzaven a Mallorca i a bastants d'indrets de la Península. D'entre elles cal esmentar les voltes a Andalusia, a "Levante", a Catalunya, a Astúries, al País Base, al Campionat d'Espanya per regions representant amb altres dos, a Balears. A unes amb més fortuna que a altres. Quan era a Mallorca participava a quasi totes les que s'organitzaven a diferents pobles amb motiu de les festes patronal o altres esdeveniments. Es va retirar als 27 anys.

En acabar de corredor se n'anà de peó de picapedrer a Santa Ponça. Allà treballava amb en Joan Gomila "Pelós" qui era el mestre i ampliaven un hotel. Mentrestant es va casar dia 21 d'abril de 1965 amb Pereta Fiol Miralles i tengueren 4 fills: Pere, Antoni, Maria Antònia i Magdalena.

Unes setmanes abans de casar-se el director d'aquell hotel que ampliaven el va ginyar perquè ell i la futura esposa anassin a treballar a l'hotel: ell de cambrer i ella de cambrera. I així fou: acceptaren aquesta proposta i la seva vida professional va donar un tomb de 180 graus.

Al cap d'uns anys d'exercir aquesta professió, passaren a dur un bar a Peguera. No fou, però, de durada, per-

què al poc temps ell passà a l'hotel d'en-carregat del personal i posteriorment com a director d'un altre hotel. Una anys més envant en Miquel va comprar l'explotació de l'hotel i amb el temps també adquiriren l'edifici. Era l'"Hostal Morlans".

Passà el temps, els negocis li anaven bé i al cap d'un temps comprà terrenys al costat de l'hotel en vistes a una futura ampliació. Cosa que pogué dur a terme amb un espai de temps relativament curt. Els negocis, com hem dit, li anaven bé i el personal que tenia al seu servei també estava molt content d'ell. Era molt amic de tots, tant que amb el servei es comportava com si fossin companys.

Però la vida no sempre es desenvolupa així com un voldria. Quan en Miquel tengué 58 anys se li va detectar un càncer. Començà a donar-li preocupacions, a ell i a la família, fins que la ciència ja no pogué fer res. Poc temps després, complits els 60 anys, la mort se l'enduqué a la tomba.

No sols la seva família sinó tot aquell esbart de seguidors que l'havia enlairat quan era corredor, en el funeral en donaren testimoni i tornaren rememorar interiorment tants de dies esportius gloriosos, tot comentant aquelles epopeies ciclistes.

O. Arbona

Glosa

A en Miquel d'Es Pont

En Miquel d'Es Pont complí
lo que Déu no mos perdona;
li varen fer una corona
ets amics quan va morir.

Un dol molt gros fa sofrir,
tota sa famili' cova;
tot es poble se'n sentí
d'en Miquel quan va morir,
que li va tocar sofrir
aquell dia d'estar en coma.

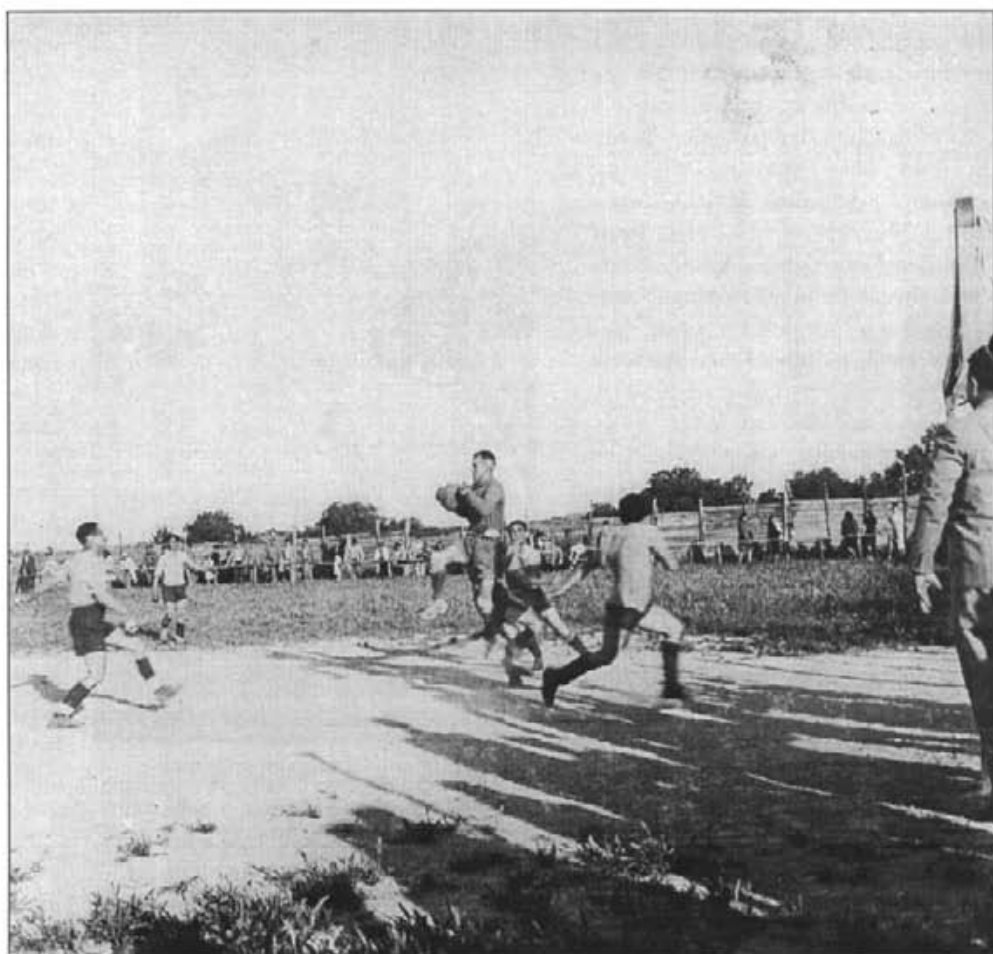
Una hora grossa de coa,
es consolar va tenir;
i a molts ho vaig sentir dir,
tan jove ha hagut de morir,
essent tan bon persona.

Amador Font

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

El vell camp

Una foto que correspon a l'any 1945 i, com es pot veure, en el camp envoltat de posts i fustes, s'hi juga un partit de futbol. Un equip és el Montuïri i l'altre el desconeixem. El terreny de joc, tossos amb herba i trossos sense, era el millor i l'únic de què es disposava en aquells temps. El que sí es destria bé és la gran parada que realitza el porter. De totes maneres aquest document gràfic de l'any 1945, quan el Montuïri encara no estava federal i del qual ens parlarà després en Biel Suñer en els seus records d'infantesa, corrobora tot quan diuen d'aquell vell camp els homes d'edat que hi jugaren i que ara ja han passat els setanta

Records d'infantesa

9 familiars en un equip

Aquesta vegada és en Gabriel Suñer Sampol, un dels més carismàtics futbolistes montuïrers qui conta els seus inicis. Ell, pels anys 1950, va jugar amb notable èxit a 1ª divisió amb el València primer, i amb el Sevilla, després. Això és el que deia:

— L'any 1938, quan jo tenia 14 anys, estudiava a Palma al Col·legi La Salle juntament amb el meu germà Joan, en Sebastià "Serena" i en Biel Sampol. Aleshores el pare Atanasio —qui en aquell temps duia la Joventut Antoniana i disposava d'unes extraordinàries dotes de captació— ens va ginyar a tots quatre per jugar a futbol amb el seu equip. Tots ens hi bolcàvem amb tal il·lusió que al cap de poc temps ja érem bons futbolis-

tes i destacàrem jugant cadascú en el seu lloc en el camp.

Tanta era la nostra il·lusió i les ganes de pegar cops a la pilota, que dos o tres anys després, també a Montuïri, ja havíem format un bon equip, però sols jugàvem partits amistosos, posat que el Montuïri no estava federat. Això féu que equips d'altres pobles veïnats posassin esment ens nosaltres i ens fitxassin.

Encara record que en certa ocasió en un dels equips de Montuïri arribàrem a jugar un partit amb nou familiars: 2 *Cerdans* (Antoni i Pere), 4 *Sampols* (Pere, Biel, Pep i Rafel) i 3 *Sunyers* (Damià, Biel i Joan). No record qui eren els altres dos de l'equip, però no eren familiars.

A l'equip del Montuïri tots els jugadors ho "donàvem" tot i amb un poc de "classe" que teníem en guanyàvem molts, de partits, I com que érem montuïrers venia moltíssima gent a veure'ns jugar. Un temps en què el camp estava envoltat de taulons, posts i bardissa perquè no hi havia doblers per tancar-lo de marès, ni per construir uns vestuaris, ni tan sols un cèntim per als nostres equipatges: cadascú es pagava el seu i venia vestit de ca seva. La joventut i gent gran ens tenia per herois, sols pel fet de saber pegar coces a la pilota.

En aquell temps tot era al contrari d'ara: sobraven jugadors bons i montuïrers per formar un equip de categoria. En canvi ara n'han de cercar molts d'externs perquè donin categoria a l'equip de la vila.

O. Arbona

Barberies

Can Rua, Can Pere Rosselló, Can Macià Noto, Cas Confiter, Can Pep Barber, Can Tòfol Pizà, Can Guillem Fiol, Can Tomeu Pavora i Can Joan Pastor

4.- CAN RUA del Carrer Major

El vell Tomeu "Rua", pare d'en Tomeu de na "Perulla" i d'en Biel de "Sa Polla", fou qui començà el negoci. Duien la barberia en solitari, volem dir sense mossos. El tres, els dos Tomeus i en Biel feien, a més, d'exsecalladors. Estava a la casa de Can Pere Frare, la qual va estar oberta des de l'any 1925 fins al 1975, si bé, mort en Tomeu, l'any 1947 l'agafà en Biel i va romandre oberta, regentada per aquest, durant 28 anys, o sia, com hem dit, fins a l'any 1975. Els dies feiners sols tenien obert els vespres, excepte els dissabtes (matí i horabaixa) i els diumenges (matí). Com que aleshores quasi no s'usava afaitar-se a ca seva, tenien molts de clients, sobretot joves que hi anaven dia sí i dia no; i pel que fa als cabells, molts s'arreglaven el pèl cada setmana i altres, cada dues.

5.- CAN PERE ROSSELLÓ a la Plaça Major

Estava situada aquesta barberia en el mateix lloc on ara hi ha l'adrogueria, davant la rectoria. En aquell temps a aquest lloc li deien "Sa Granja". En Pere Rosselló es casà amb na Francisca "Matarina". Tengué de mosso en Joan "Passiu". En Pere era de Ciutat i allà ja feia de barber i, com que es va casar amb una montuïrera, es va traslladar aquí i va obrir aquesta barberia. La gent deia que tenia molt bona mà per afaitar. La seva estada a Montuiri fou curta, ja que sols tengué obert des de 1945 fins a 1950, que fou quan va tancar perquè se n'anà una altra vegada a Ciutat.

6.- CAN MACIÀ NOTO en Es Pujol

Macià Mas i Bunyola era el seu nom i llinatges. Mossos seus foren en Jaume "Gelat" i en Joan "Bello". En Macià va vendre la barberia a en Jaume "Gelat" el qual la traslladà a l'actual "Ca na Poeta". Allà hi tengué de mosso en Jaume Rossinyol i Trobat "Pubil". En Jaume emigrà a Amèrica i, en fer-ho, passà el negoci a en Joan "Bello".

La barberia de Can Joan "Pastor" estava a la Plaça Vella

7.- CAS CONFITER en Es Pujol

Regentada per Joan "Passiu", qui també abans va esser mosso a Can Pep "Barber", durant quatre anys. Després la passà a Can Bernat "Marró", a la mateixa costa d'Es Pujol, on hi treballà durant cinc anys. Darrerament la se'n dugué a ca seva, carrer de Sant Bartomeu, on hi exercí l'ofici fins a la seva mort.

8.- CAN PEP BARBER en Es Pujol

Nom i llinatges són Josep Fiol i Pocoví. De mosso tengué el nebot polític Pep Beltran i Garcias "Mosson", en Tomeu "Pavora" i l'anomenat Joan "Passiu". Com a novetat introduí a Montuiri el rentar el cap abans de tallar els cabells. Traspassà la barberia a Cas Fraret, carrer Vanrell. Posteriorment la pujà al cap de cantó -carrer Vanrell-carrer Major-. Aquí hi exercí fins que es va jubilar.

9.- CAN TÒFOL PIZÀ en Es Pujol

L'establiment estava situat a Cas Confiter i el va tenir obert des de principis de segle fins a l'any 1935, el dia del Dijous Bo, que fou quan va morir d'accident. Molts encara recorden que, degut a

que sols tenia obert els vespres, de dia feia de pagès i anava a fora vila amb una somereta que tenia.

10.- CAN GUILLEM FIOLE en Es Molinar

La barberia, més bé petita, pareix que no tenia mirall. El client, per tant, s'havia de fiar del bon art del mestre. Més que afaitar a ca seva, anava a fer-ho a domicili.

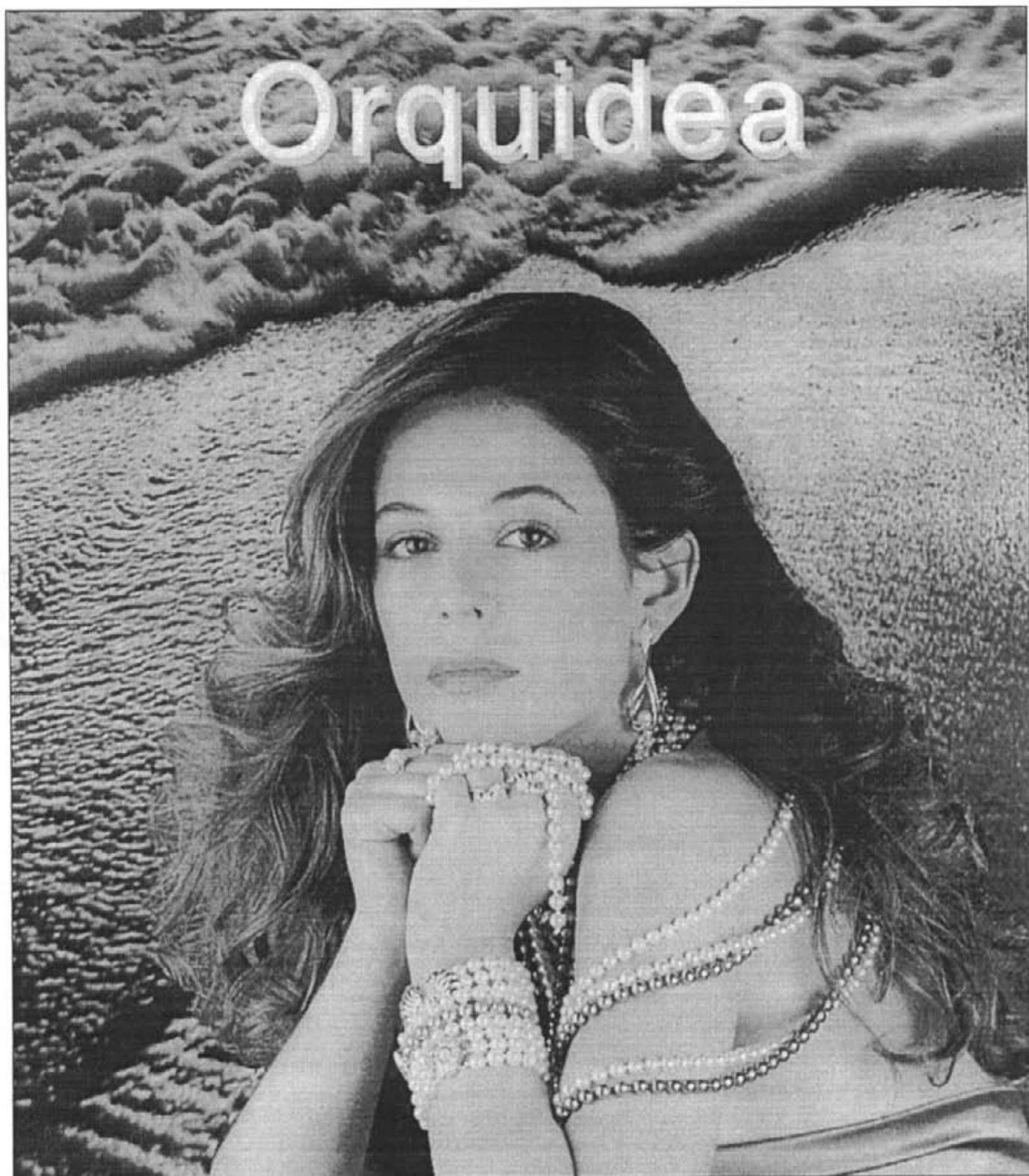
11.- CAN TOMEU PAVORA

Tomeu Marimon i Pizà. Canvià d'ofici per l'arribada de les màquines elèctriques. Així com les farineres provocaren la tancada de molins, aquests còmodes artefactes desterraren els raons.

12.- CAN JOAN PASTOR a la Plaça Vella

Començà de mosso amb en Pep "Barber", quan tornà del servei militar. Treballà a Es Pujol i a Cas Fraret. Una vegada ensenyat s'establí a la Plaça Vella, a la casa que comprà a en Joan "Llucio". Compaginà fa feina de barber amb la de carter fins a la jubilació, que fou quan deixà ambdues tasques.

Sa veu de sa memòria

Perlas
Orquidea®

Glosat

Tres homes dins un cafè

Vaig anar un dia a Ciutat perquè feines hi tenia i quan vaig haver acabat vaig entrar a prendre un gelat a una cafeteria perquè estava molt cansat.

Hi havia molt poca gent, dos homonets que xerraven; jo em vaig seure avinent i ells dos ni compte se daren; varen seguir sa corrent amb so tema que tractaven.

Jo, sense proposar-m'ho, vaig sentir lo que digueren, crec que tenien raó i si no, prop hi feren, ja ho diran es qui esperen que acabi de contar-ho.

Un des dos li diu a s'altre: – Com està sa teva dona? Vares dir que està malalta; i si sa guitarra no sona... qualche pic et deu fer falta, o en tens una altra de més bona?

– No, Bernat, som vell i pobre, jo no puc tirar es doblers, amb sa meva en tenc de més, malalta o no, és una dona, que avui dia, pes carrers, no n'hi ha cap de tan bona.

– Miquel: tu em vols dir amb això que vaig un poquet alerta. amic meu, no tenguis por, no agaf qualsevol oferta, sempre compr es peix més bo, vaig amb sa cartera oberta.

– Bernat: no bravegis tant, ni comprant passis la vida, i vés viu d'aquí endavant si no vols comprar la sida, si tens apreci a sa vida, fes com jo, no gastis tant.

– Però saps que és d'avorrit menjar, jeure i no fer res. Miquel, jo sempre t'he dit que vares néixer pagès quan Ciutat era petit; ara és gran, no hi manca res.

– Bernat: si això et diverteix, cadascú va amb ses seves fa molts d'anys ja hi 'via pegues, li deien es mal francès, tu vés de bauxes i vegues,

fes com si no t'hagués dit res.

– Ha arribat tard es sermó i abans ni el 'gues escoltat; Miquel, tu ets més major, però davant t'he passat, ma vida he malgastat i és tard per arreglar-ho.

– Vol dir que l'has aplegat? Jo que te veia tan bé, i tu no deies res, Bernat, ara amic meu, què has de fer? No parlar-ne més, me'n vaig i no sé quan tornaré.

– Espera un poquet, Bernat, t'he de donar una cosa que es teu metge m'ha donat; és un sobre amb una prova, fins ara no hi he pensat a dar-te'l i em fa nosa.

– Venga, no esperis, Bernat, obri'l i mira què diu.

– Miquel, s'han equivocat, no som zeropositiu; jo estava molt assustat, ja era més mort que viu.

Una notícia tan bona Miquel, l'hem de celebrar: jo te convid a dinar a tu i sa teva dona, a un restaurant que hi ha prop de mar, a Cala Bona.

Jo aquí em vaig aixecar per anar-me'n a defora,

quasi, quasi vaig plorar, però m'hi vaig acostar per dar-li s'enhorabona, això un poc els estranyà.

Li vaig dir: mira, Bernat, sense voler he sentit tot lo que aquí heu parlat i me sent emocionat per lo que t'ha succeït. Esper que els hagi agradat a tots es que ho hagin llegit.

Antònia Adrover

Glosa

A ses obres dels carrers

Vos faré aquesta cançó perquè m'ho han demanat, per s'obra que han començat, que frissaver de fer-ho.

Sa data per acabar-ho, d'això no me n'han parlat; amb sa marxa que han 'gafat en dos anys no hauran 'cabat, a mi me sembla que no.

Parteixen de Can Queló, cap a Plaça amb s'empedrat, n'hi ha que les ha agradat i altres que diuen que no.

Perquè és es carrer Major, sempre ho serà es 'ventejat, amb sa placa que han posat tenien por a s'humitat i a s'estiu darà frescor.

Serà un gust es veurer-ho,

no podran conèixer-ho aquells que hi han habitat, ses ceres han canviat, fins i tot es "bordilló".

Meam si em dareu sa raó de sa glosa que he explicat, ja ho veureu en 'ver pagat, per molt que estigui aferrat mos fugirà es paparró, ja ho han fet coneixedor, mos buidaran es sarró, pareixerà que ha vessat.

Es batle sempre ha pensat, no s'atura de fer-ho des poble, d'adobar-lo, li haurà fet cobrar valor; podran venir a veurer-ho a Montuïri en 'ver 'cabat.

Amador Font

Manera
MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

**FABRICACIÓ
DE
BALUSTRADA**

Magatzem i Oficina:	Tif. Magatzem: 64 67 44
Cart. Manacor, km. 28'5	" " : 64 60 95
	" Particular : 64 61 73

07230 Montuïri (Mallorca)

Gabriel Mates i Joan Pocoví, nous presidents dels clubs de futbol i de bàsquet 34 equips participen en el XXVI Torneig de La Llum

Hi ha hagut canvi de directives en els clubs de futbol i de bàsquet. Joan Pocoví Oliver deixa la titularitat del futbol per passar a presidir el club de bàsquet. Gabriel Mates es fa càrrec del Club Esportiu Montuïri.

Després que Gabriel Mateu deixàs de ser president del Club Polisportiu Montuïri (bàsquet) es varen presentar candidats per formar la directiva. Ells mateixos elegiren Joan Pocoví com a president. La resta de la directiva està formada per Maria Teresa Nicolau i Guillem Morlà, vicepresidents; Mateu Ginard, tresorer; Cati Mascaró, Joana Serra i Lina Morlà, secretàries; Jaume Rigo, Miquel Pomar i Catalina Moll, vocals.

XXVI Torneig de La Llum - 1998

EQUIPS PARTICIPANTS

JUVENIL "A/G-A": Mallorca, R. Llull, Cide i Patronat. **JUVENIL "A/G-B":** Penya Arraval, Manacor, At. Balears i Pl. Calvià. **JUVENIL "B":** Independent, Beta, Montuïri i R. Llull "B". **CADET "A":** Cide, Penya Arraval, Pl. Calvià i Mallorca. **CADET "B":** Independent, Campos, Montuïri i Beta. **INFANTIL "A":** Cide, St. Gaietà, R. Llull i Penya Arraval. **INFANTIL "B":** Montuïri, Independent, Beta i At. Bale-

ars. **FUTBOL -7 ALEVÍ:** Montuïri, Independent i S'Horta. **FUTBOL-7 BENJAMÍ:** Montuïri, Independent i St. Joan.

CALENDARI

- Diumenge, 9.- A les 20 h: Inauguració. A les 22 h: Mallorca-R. Llull (Juv. A A).
- Dilluns, 10.- A les 19 h: Montuïri-Independent (Inf. B). A les 20'30 h: Independent-Campos (Cadet B). A les 22 h: Independent-Beta (Juv. B).
- Dimarts, 11.- A les 19 h: Beta-At. Balears (Inf. A). A les 20'30 h: Montuïri-Beta (Cadet B). A les 22 h: Montuïri-R. Llull B (Inf. B).
- Dimecres, 12.- Cide-St. Gaietà (Inf. A). A les 20'30 h: Cide-Penya Arraval (Cadet A). A les 22 h: Cide-Patronat (Juv. AA).
- Dijous, 13.- A les 19 h: R. Llull-Penya Arraval (Inf. A). A les 20'30 h: Pl. Calvià-Mallorca (Cadet A). A les 22 h: Penya Arraval-Manacor (Juv. AB).
- Divendres, 14.- A les 19 h: Triangular benjamí futbol-7: Montuïri-

La commemoració dels 25 aniversari, feta l'any passat, resultà magnífica i molt participada

Independent-Sant Joan. A les 20'30 h: Triangular Aleví futbol-7: Montuïri-Independent-S'Horta. A les 22 h: Pl. Calvià-At. Balears (Juv. AB).

- Dissabte, 15.- Jornada de descans.
- Diumenge, 16.- A les 19 h: 3r/4t lloc (Inf. B). A les 20'30 h: 3r/4t (Cadet B). A les 22 h: 3r/4t lloc (Juv. B).
- Dilluns, 17.- 19 h: 3r/4t lloc (Inf. A). A les 20'30 h: 3r/4t lloc (Cadet A). A les 22 h: Semifinal (Juv. Grup A.A).
- Dimarts, 18.- A les 19 h: Final (Inf. B). A les 20'30 h: Final (Cadet B). A les 22 h: Semifinal (Juv. Grup B.A).
- Dimecres, 19.- A les 19 h: final (Inf. A). A les 20'30 h: Final (Cadet A). A les 22 h: Final (Juv. B).
- Dijous, 20.- A les 19'30 h: 3r/4t lloc (Juv. A). A les 21'30 h: Final (Juv. A). A les 23'15: Lliurament de trofeus i cloenda.

Sopar de presentació del CE Montuïri

Dia 30 de juliol passat en el transcurs d'un sopar tengué lloc la presentació del nou equip del CE Montuïri per a la temporada 1998-99. Hi assistiren a més dels jugadors, directius, entrenadors i persones que d'alguna manera col·laboren amb l'equip. Parlaren el nou president, Gabriel Matas, l'entrenador, Dario Fernández i el capità de l'equip, Tomeu Verger. Tots destacaren el ferm desig d'obtenir una bona classificació.

- Toldos
- Capotes
- Falsos sòtils
- Sòtils de policarbonat

C/ S. Rafel, 84 • Telf. 971 24 59 09 • Fax 971 24 63 19
Telf. mòbil 907 11 12 01 • 07008 Palma de Mallorca

Gabriel Matas Alcover, nou president del CE Montuïri

Pensa seguir la línia dissenyada els darrers anys

Gabriel Matas Alcover, antic jugador del Montuïri, de 31 anys, casat i amb una filla, aquest mes passat ha estat designat President del CE Montuïri en substitució de Joan Pocoví, a qui encara li mancava un any per complir el termini. Una dimissió produïda per problemes laborals que li impedeixen dedicar-li tot el temps necessari.

Biel Matas conjugarà les tasques polítiques de 2on tinent de batle amb l'esport. És ben conegut dins el futbol per haver jugat a totes les categories de l'esport base, regional i tercera nacional a Montuïri, com també ha defensat els colors del CIDE, Cardassar i Manacor.

- Com fou que et decidires per la presidència?

- Joan Pocoví em va dir que si jo aquest any agafava la presidència ell continuaria de vicepresident fins a dins un altre any en què es convocarien les eleccions.

- Quina és ara la teva visió del Montuïri?

- La idea és la de dur la mateixa línia en quan a política esportiva d'aquests darrers anys; continuar fent un equip de regional preferent competitiu a base de jugadors montuïrers, reforçat amb 7 ò 8 jugadors de fora poble. Crec que el Montuïri, per la seva identitat i prestigi d'aquests darrers anys, es mereix estar situat a un dels llocs alts de regional preferent. Això farà possible que els al·lots segueixin practicant l'esport del futbol i que Montuïri pugui comptar amb tots els equips de futbol base.

- Com serà la junta directiva?

- Pel que fa a la junta directiva seguirem comptant amb els qui hi havia, experimentats directius que han sabut mantenir el Montuïri en els llocs alts de preferent. A més de Joan Pocoví, Tomeu Andreu, Guillem Morlà, Joan Antoni Payeras... s'anirà incorporant a la directiva gent nova i jove amb il·lusió i ganes de fer feina, com per exemple Rafel Miralles com a vicepresident 3er; Joan Oliver, vicepresident 2on, i Rafel Fullana de secretari.

- Com es desenvoluparan les dife-

- Qui els dirigirà?

- El directiu delegat dels juvenils serà Miquel Miralles; el de cadets, Sebastià Alcover i el tàndem Tomeu Verger i Rafel Alcover d'entrenadors. El directiu delegat dels infantils serà Joan Lladó, els quals seran entrenats pel tàndem Antoni Sastre i Maties Coll. Els alevins futbol-7 tendran com a directius delegats Rafel Tous i Conxa Estarellas, i d'entrenador, Pere Cerdà. I dels benjamins futbol-7 en serà delegat directiu Benet Campins i Joan Verger Rossinyol, entrenador.

O. Arbona

FUTBOL-7 L'equip de Ses Jardines, campió del torneig d'estiu

rents categories?

- A la primera plantilla seguirà d'entrenador Darío Fernández. Continuarem mantenint l'equip de 3ª regional i en serà entrenador Pere Mariano i com a directiu delegat, Joan Verger. Pel que fa a futbol base hi haurà un coordinador que al mateix temps serà l'entrenador de l'equip juvenil: Fernando Cano, llicenciat en educació física.

L'equip de Ses Jardines es va proclamar campió del torneig d'estiu de futbol-7 on hi han participat dotze equips, dividits en dos grups de sis que han jugat pel sistema lliga. Els dos primers de cada grup s'enfrontaren en semifinals i els dos guanyadors disputaren la final. Aquests foren Ses Jardines i el campió de cada any, Ca Na Poeta. Els resultat fou de 5-3 favorable als primers.

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys treballant el ferro

*Vos desitja bones festes de
Sant Bartomeu*

Carr. Palma-Artà s/n

Telf. 971 64 62 88

Montuïri

De bell nou amb motiu de les festes de Sant Bartomeu es retrà homenatge a les persones majors de 80 anys i a les parelles que enguany celebren les noces d'or matrimonials (La foto correspon al de 1997)

Baptismes

El proper diumenge, dia 9 d'agost, a les 19 h. a l'església parroquial hi haurà la celebració comunitària el baptisme.

La Mare de Déu Assumpta

La missa en honor de la Mare de Déu Assumpta, degut a la sortida dels cossiers, dia 15 d'agost, se celebrarà a

les 21'30 h. Tot seguit a l'església hi haurà el pregó de festes i a continuació el lliurament dels premis literaris i d'investigació de Sant Bartomeu.

Homenatge a la vellesa

El diumenge dia 16 a les 19 h. començarà a l'església la missa de l'homenatge a les persones majors de 80 anys i als qui enguany celebren les noces d'or. Per aquest motiu la missa de les 21 h. passa a les 19.

Celebració penitencial

Dia 20, dijous, a les 21 h. tindrèm la celebració penitencial prèvia a les festes patronals de Sant Bartomeu.

Gelatada i ball de bot a plaça a benefici del Burundi

Dissabte dia 22 d'agost a les 19 h.

La Parròquia de Sant Bartomeu en el seu 750 aniversari de la seva elecció com a parròquia, es vol agermanar amb una parròquia dels nostres missioners del Burundi. Ajudarem amb el que traurem d'aquesta gelatada a reconstruir les vivendes dels seus habitants destruïdes per la darrera guerra. Demanam des d'aquí col·laboració per ajudar-nos, fent coques i participant en l'organització. Dimecres, dia 12, a les 21'30 h. tindrèm la primera reunió a la rectoria. Els tiquets es vendran, igual que l'any passat, en els comerços, i seran de 500 ptes. Hi ha temps fins a dia 20. Durant la gelatada hi haurà ball de bot a càrrec d'Aires de Monti-Sion de Porreres.

Completes de Sant Bartomeu

Dia 23, dissabte de Sant Bartomeu, a les 19'15 h. començaran les completes cantades per la Coral Mont-Lliri amb assistència dels Cossiers. Acabarà amb la veneració a Sant Bartomeu i entrega de l'alfabaguera. Aquest dia, essent diumenge, la missa serà a les 21'30 h.

Festa de Sant Bartomeu

La festa del patró de la nostra parròquia, dia 24, començarà amb l'Eucaristia solemne a les 11'30 h. a la qual predicarà Mn. Rafel Mas Tous, capellà de la presó i vicari de Sant Alonso Rodríguez de Palma. Cantarà la Coral Mont-Lliri i els Cossiers interpretaran el ball de l'Oferta. Durant aquesta diada festiva es portarà l'Eucaristia als malalts que ho desitgin.

Violència i dolor

Violacions, maltractaments a dones i fills, autodestrucció a través de l'alcohol i de la droga... Fills que segueixen vides que corren pel carrer... Descarrila-ments produïts pel trencament artesà, precís i continuat de la vida. Tantes i tantes violències quotidianes que tots contemplam o llegim o escoltam en els mitjans de comunicació.

Se'ns diu que això és causat per la presència d'aquests mitjans, sobretot a la televisió; de molt de sexe i comportaments violents. Però també ens podríem preguntar pel procés educatiu dels infants i adolescents. Per exemple si els pares dialoguen amb els fills sobre el que es veu a la televisió.

Però hi ha més coses. Hi ha manca de treball: el treball és l'eix sobre el qual està organitzat el nostre sistema

social, i la seva manca dispara les energies vers altres indrets i fa augmentar la ràbia dels exclosos, d'aquells que l'únic que reben de la societat són mitjans per autodestruir-se. I no és solament un problema de manca d'ingressos, ho és també de manca de perspectives personals, familiars, socials. No hi ha projectes cap a on canalitzar les energies, projectes que il·lusionin, projectes que facin pensar que, si treballam, d'aquí a un temps tots estarem millor; només hi ha fites immediates i conseqüents; les fites a més llarg terme s'han desdibuixat. ¿No és llavors "normal" que molts de joves cerquin entreteniment en aventures perilloses per al seu cos, ànima i esperit i per als dels altres?

J. Cervera

Noces d'or

19 agost 1948

Guillem Andreu Gomila "Miano" amb Maria Rigo Bauzà "Muixa".

28 Agost 1948

Gabriel Suñer Sampol "Sunyer" amb Coloma Nicolau Cerdà (de Porreres).

Noces d'argent

8 agost 1973

Bernat Adrover Barceló (de Cas Concos) amb Joana Bennassar Fullana "Carbonera".

11 agost 1973

Joan Sastre Miralles "Llebre" amb Francisca Martorell Fullana "Tarrica"

Temps passat

10 anys enrere

Agost de 1988

Obertura del bar Es dau

Dia 19 d'agost de 1988 quedà inaugurat i obert al públic el bar Es Dau, situat en aquesta avinguda, al costat del restaurant que duu el mateix nom. Un local ample, que dóna accés a l'antic celler, renovat.

25 anys enrere

Agost de 1973

I Torneig de sa Llum

De l'11 al 25 d'agost de 1973 i amb partits per primera vegada els vespres, tengué lloc el "I Torneig de sa Llum". L'organitzà el CD Montuïri, el patrocinà el CIDE i hi participaren 16 equips: 8 de juvenils, 4 d'infantils i 4 d'alevins.

50 anys enrere

Agost de 1948

Peregrinació a Santiago

Des de feia anys es parlava de la peregrinació del Joves d'A.C. a Santiago de Compostel·la. Un grup de 17 montuïrers juntament amb els de tota Mallorca partiren dia 25 d'agost de 1948 per tornar a la vila dia 1 de setembre. Per tot el poble es parlà d'aquesta eixida.

100 anys enrere

Agost de 1898

Nova junta municipal

D'acord amb la Llei Municipal vigent, dia 18 d'agost de 1898 es féu el sorteig per elegir els deu veïns que juntament amb el Consistori havien de constituir la junta municipal per al següent exercici, els qual seran vocals associats.

Demografia

Juliol de 1998

Defuncions

Dia 14.- Margalida Solivellas Sampol "de Can Canai", viuda de 77 anys.

Dia 16.- Mateu Arbona Trobat "Claveta", viudo de 83 anys.

Dia 22.- Miquel Grimalt Aulet "de Son Fornés", casat de 80 anys.

Dia 24.- Maria Mora Miralles "Pastora", viuda de 83 anys.

Matrimonis

Dia 18.- Josep Sansó Ribas amb Jerònia Gallard Mora.

Pluviometria

Juliol de 1998

Gens de pluja s'ha enregistrat a Montuïri durant el passat mes de juliol.

Apotecaries

9 Agost	Petra	23 Agost	St. Joan
16 "	Porreres	30 "	Vilafranca

Guinar en casa

Gelea de codony

Ingredients

- 1 litre de suc de bullir els codonys
- 800 grams de sucre
- 2 cullerades de vinagre
- 2 cullerades de suc de llimona

Elaboració

Amb el brou de bullir els codonys hi posam una clovella de llimona, 2 de vinagre, i per un litre de suc, 800 grams de sucre i tot junt ha de bullir una hora. Després es posa dins pots de vidre i se'ls ha de fer bullir un quart d'hora al bany Maria.

Francisca Miralles Sastre "Manescal"

Glosa

Per Montuïri

Ses gloses per Montuïri,
jo, fa temps, que les solc fer,
mentre pugui, seguiré,
i, si importa, pregaré
que es gust que tenc no me fugi.

I pes qui en vol que m'ho digui,
i en en Nofre les duré,
i en que no estiguin molt bé,
com sempre, els hi explicaré.

Si li agraden, que els escrigui,
que mai l'he vist que s'embulli,
per moltes que jo n'hi dugui;
lo que ell fa, ningú ho sap fer.

Amador Font

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

BIGUES - BLOCS - RAJOLES - AÏLLAMENTS
TRANSPORT PROPÍ - PINTURES - XEMENEIES
DISSABTES MATÍ OBERT

Crta. Montuïri - Porreres, Km. 1

Tlf. 64 66 95

MONTUÏRI

Aquest és el logotip guanyador del concurs que es va convocar per elegir el que la comissió organitzadora del 7è centenari de Montuïri considerà més adient. Va esser triat entre els 26 que es presentaren, per cinc vots a favor i un en contra, i a dir ver altres també es mereixien l'honor de figurar com a lo-

gotips d'aquest centenari.

"L'elecció d'aquest anagrama -diu l'autor, el nom del qual serà fet públic el proper 15 d'agost- no és casual ni fruit del capricis de l'atzar. Hem intentat que l'anagrama resultant complís una sèrie de característiques molt importants:

- Que fos fàcilment repro-

El logotip dels 700 anys

duïble.

- Que fos senzill.
- Que fos econòmic (dues tintes).
- Que suggerís qualche cosa més que traços i números.

El traç que dibuixa una **m** és àgil, molt fresc. A part de representar la **m** de Montuïri, podem veure la silueta de la muntanya que es dibuixa ja des d'enfora quan divisam Montuïri. Per altra banda, les quatre cames de la lletra, amb distintes formes, amplitada i inclinades recorden els estrets i empinats carrers de la vila, tan característics. Aquest triple significat de

l'anagrama fa que tengui diverses lectures i que s'allunyi de la tendència dels logotips sense missatge. A part d'això, creim que l'objectiu estètic també s'ha assolit, ja que el resultat és dinàmic, àgil i harmoniós.

El fet d'introduir les dades de l'aniversari és opcional, ja que creim que l'anagrama funciona també sense això. Malgrat tot, l'introduim perquè pot esser important per a la difusió de l'aniversari. Els colors emprats són forts, amb un contrast evident i, el que també és important, fàcilment reproduïbles".

Son Fornés, netejat i preparat per a noves excavacions

Quinze estudiants universitaris procedents de les comunitats autònomes del País Basc, Galícia, Madrid, Catalunya i Canàries han treballat en les tasques de neteja del talaiot de Son Fornés durant la segona quinzena del passat juliol. Estudiants d'entre 20 i 25 anys que allà han constituït un camp de treball sota la direcció d'una monitora i de Vicenç Torres com a director, aquest procedent de l'Escola d'Esplai. Un camp que ha estat subvencionat amb 500.000 pessetes per la Conselleria de Presidència del Govern Balear i organitzat per l'Ajuntament de Montuïri.

D'aquests 15 estudiants, 10 són al·lots i els altres 5, al·lots, i la seva tasca en el talaiot ha estat la de netejar-lo d'herbes, branques seques, pedres i altres restes inadequades. Joves que estudien matèries tan diverses com sociologia, informàtica, dret, infermeria... i que tenien les Escoles com a residència on dormien i dinaven d'un menú elaborat en el menjador de Persones Majors. Els vespres anaven a sopar a Ca n'Aloi. Des de les 8 i mitja del matí fins a les 11 llevaven herbes i feien una neteja general. A mitjan matí tornaven al poble i molts anaven a la piscina municipal o a recórrer el poble per conèixer-lo. A primeres hores

15 joves netejaren el talaiot de Son Fornés durant la segona quinzena de juliol

de l'horabaixa desenvolupaven tallers d'entintat de camisetes o de restauració de fusta. I des de les 6 fins a les 8 i mitja continuaven el treball a Son Fornés. Els diumenges feien excursions per l'illa.

És molt possible que el pròxim any i amb el terreny netejat es tornin reprendre les excavacions en el poblat talaiòtic com també es continuï adequant el museu arqueològic que s'instal·larà en el

Molí des Fraret. Com també és probable que els terrenys on s'ubica el talaiot sien cedits a l'Ajuntament mitjançant un conveni urbanístic.

Com ja se sap des de fa 10 anys no s'ha duit a terme cap altra excavació en el poblat talaiòtic, per altra part un dels més importants de l'Estat Espanyol pel que fa a la recerca científica.

O. Arbona